

Sárospataki Református Lapok

A Tiszáninneni Református
Egyházkerület Lapja

LVI. évf. 2. szám
2003. december

A tartalomból:

Egyházmegyénk,
gyülekezeteink,
intézményeink
életéből

Az igazat mondd,
ne csak a valódit
- az Ökumenikus
Chartáról

Fórum:

Holtomiglan-
holtodiglan?

Gyerekekről és
gyerekeknek

Könyv- és
zeneajánló

Egyházkerületi
krónika

Egyházkerületi gyerektábor
Sárospatakon

Esperesbeiktatás
Abaújban - Baksy Mária

Lelkészbeiktatás Aszalón -
Konc Gáll László

Diósgyőri
óvodásaink

Üdvözet az Olvasónak!

Hála Istennek megértük ezt is, tudniillik megújult formátumú lapunk második számát. Hiszen annyi minden múlik el körülöttünk. Két ünnep között lát napvilágot, de a kedves Olvasó karácsony szent ünnepén veszi majd kezébe. Ez a számunk inkább visszatekintve összegez és tájékoztat, mintsem ünnepi hangulatot árasztó írásokat közöl. Mindaz azonban, amit üzen, épp úgy a kegyelemből táplálkozik, mint a tetetöltés ünnepének áldása. Ez a kegyelem bátorít arra, hogy jövőt reméljünk magunknak, jövőt kívánjunk Olvasóinknak, növekedve hitben, a szent karácsony megújító áldása által is erősödve.

A kiadó és a szerkesztőség szívből kívánja, hogy így legyen.

a szerkesztőség

A Tiszáninneri Református
Egyházkerület Lapja

Tartalom

Gyönyörködöm a Te beszédedben	3
Egyházmegeink, gyülekezeteink – Abaúji Egyházmege	4
<i>Esperesbeiktatás Ensen</i>	4
<i>Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmikepp el nem múlnak (Mt 24,35)</i>	5
<i>Gyülekezeti nap Ongán</i>	6
<i>Lelkesbeiktatás Aszalón</i>	7
<i>Lelkesbeiktatás Vizsolyban</i>	8
<i>Csomós János emlékére</i>	8
Egyházmegeink, gyülekezeteink – Borsod-Gömöri Egyházmege	10
<i>Tanévnyitó Mezősáton</i>	10
<i>Nem rejtető el a hegyen épült város</i>	11
<i>Kerületi ifjúsági konferencia a székházban</i>	12
<i>Tízéves a Böcsi Református Nászövetség</i>	13
<i>Rendhagyó istentisztelet Harsányban</i>	14
Egyházmegeink, gyülekezeteink – Egervölgyi Egyházmege	15
<i>Protestáns napok rendezvényei Egerben</i>	15
<i>Ülésezett a Doktorok Kollégiuma Elnöksége</i>	15
<i>Hároméves a Magyar Katolikus Rádió</i>	16
Egyházmegeink, gyülekezeteink – Zempléni Egyházmege	17
<i>Szeretetotthon Erdőbényén</i>	17
<i>Presbíterportré - Beszélgetés Balogh Balázsné vámosújfalui presbíterrel</i>	18
<i>Szemjénből elszármazottak találkozója</i>	18
<i>Horkay Barna emlékére</i>	19
Intézményeinkről	20
<i>A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának életéből</i>	20
<i>50. éves érettségi találkozó Sárospatakon</i>	21
<i>Összefogásban az erő</i>	21
<i>Hírek a Sárospataki Református Teológiai Akadémia életéből</i>	22
<i>Hírek és események a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon életéből</i>	23
<i>Nyári tábor</i>	24
<i>Iheneke az Isten országa</i>	24
<i>Bemutkozik a Miskolc-Diósgyőri Általános Iskola</i>	25
<i>Évnyitó a Máonban</i>	27
Fórum - Holtomiglan-holtodiglan?	28
Az igazat mondd, ne csak a valódit – Ökumené	31
Gyerekekről és gyerekeknek	34
Olvasni jobb – könyv és zeneajánló	38
Egyházkerületi krónika	39

Isten iránti engedelmisségünk

Máté 21,28-32

Kedves Testvérek!

Krisztus Urunk szívesen prédikált példázatokban. Példázatait a mindennapi életből merítette. Egyszerűek, érdekesek és tanulságosak. A példázatai kis remekművek. Három ecsetvonással egy kis életjelenetet ábrázol. Egy embernek volt két fia. Ugyanaz az apjuk, ugyanaz az anyjuk. A családnak szülője van.

Alkalmas az idő, menni kell a szőlőbe. Az apa a saját gyermekeit szólítja meg, nem a szomszéd gyereket, tehát itt Isten népéről van szó: Izráelről és rólunk. Az első fiú válasza: nem! Ismerős válasz. A dackorszaktól a késő pubertásig tart. Küldje el a másikat. Nincs kedvem. Más dolgom van. Nem vagyok motiválva. Senki sem szereti, ha egy váratlan feladat keresztezi a terveit. Az apa azt gondolja, hogy a bort szereti, de semmit sem tesz érte. A példázat az emberről és Istentől szól. Arról szól, hogy az ember akaratát Istennel konfrontálódik.

A példázat központi kérdése az engedelmisség. Az engedelmisség nem kényszer, hanem Isten akaratának önkéntes cselekvése. Isten nem kényszerít. Az Isten iránti engedelmisségünk lényege a bizalom és a szeretet.

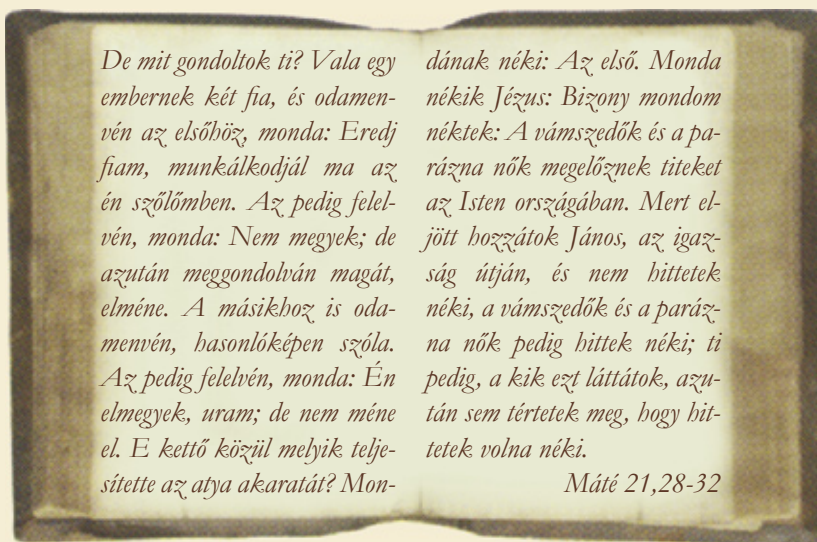
A szőlő nem várhat addig, amíg a fiú kedvet kap vagy motiválódik. Szerencsére ott van még a másik fiú. Mielőtt az apa elindul, megszólítja őt is: hátha ő elmegy. A másik fiú meg is ígéri, mégsem megy. Mikor az apa a vállára veszi kapát, akkor látja, hogy a fiú seholy sincs: eltűnt, megszökött. Az apa elindul egyedül, és odaér, és meglepődve látja, hogy valaki dolgozik a szőlőben: az a fiú, aki ko-

rábban nemet mondott. Gyakorlatilag egyik sem azt csinálja, amit mond. Kettősség van a szívükben. Jézus azt kérdezi, mit gondoltok ti erről a történetről? A példázat üzenete általános érvényű, mivel nincsenek benne nevek. Sem helynév, sem személynév. Lehetne Tiszakarád vagy Zemplénagárd vagy akármelyik gyülekezet. Lehetnék én is és lehetnél te is. Hogy mit gondolok én erről a történetről? Azt, hogy hiányzik belőle egy harmadik fiú, aki igent mond, és azt is csinálja, amit mond. Akinek az ígéretei és cselekedetei egységben vannak egymással. Tudjuk, hogy csak egyvalaki volt: Jézus Krisztus, aki igent mondott az Atya akaratára, és aszerint is cselekedett (igen, Atyám, így volt kedves Teelőtted).

A legszebb ígéretetek sem érnek semmit, ha nem tartjuk meg. Pedig mi sok ígéretet teszünk. Kereszteléskor, egyházi tisztségekbe beiktatásakor, stb. 5 Mózses 23,21: „Ha fogadással ígérsz valamit az Úrnak, a te Istenednek: ne halogasd annak megadását,

mert bizony megkeresi azt rajtad az Úr, a te Istened, és bűnül tulajdoníttatik az neked.” A szó elszáll, az Írás megmarad. Közös feladatunk: az Atya akaratát teljesíteni. A kívánságok és kötelességek ütköznek, de itt az Atya az, aki küld. A szőlő az egyház, ahol munkálkodni kell. Az ajtó mindenki előtt nyitva áll. Sokszor távol áll egymástól az, amit mondunk és teszünk. Mégis vannak jó cselekedetek. Segítsen meg minket az Úr a magunk gyülekezetében, hogy igent tudjunk mondani Isten akaratára, és aszerint is cselekedjünk. Ámen.

Egeresi László
tiszakarádi lelkipásztor

De mit gondoltok ti? Vala egy embernek két fia, és odamentvén az elsőhöz, monda: Eredj fiam, munkálkodjál ma az én szőlőmben. Az pedig felelvén, monda: Nem megyek; de azután meggondolván magát, elméne. A másikhoz is odamentvén, hasonlóképen szóla. Az pedig felelvén, monda: Én elmegyek, uram; de nem méne el. E kettő közül melyik teljesítette az atya akaratát? Mon-

dának néki: Az első. Monda nékik Jézus: Bizony mondom néktek: A vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket az Isten országában. Mert eljött hozzátok János, az igazság útján, és nem hittetek néki, a vámszedők és a parázna nők pedig hittek néki; ti pedig, a kik ezt láttátok, azután sem tértetek meg, hogy hittetek volna néki.

Máté 21,28-32

Abaúji Egyházmegye

ESPERESBEIKTATÁS ENCSEN

Baksy Mária

November nyolcadikán Encsen tartotta rendkívüli közgyűlését az Abaúji Egyházmegye. Gombos Péter zilizi lelkipásztor, egyházmegyei jegyző igeolvasása és imádsága után Szabó László egyházmegyei gondnok nyitotta meg a közgyűlést, köszöntve a régió országgyűlési képviselőjét, Ódor Ferencet, Encs város polgármesterét, Bratu Lászlót, Csomós József püspököt, Ábrám Tibort főgondnokot, Gazda István borsodi és dr. Kádár Zsolt egervölgyi espereseket, Hegedűs István abaúji főjegyzőt, a görög katolikus és evangélikus egyházak képviselőit, a közgyűlés tagjait és a vendégeket. Köszöntőjében kérte az egyházmegyei bizottságok tagjait, hogy az év végi nehéz feladatokban segítsék aktív munkájukkal a most megválasztott esperes asszonyt.

A köszöntő után a közgyűlést, mint korelnök Vadas Gyula edelényi lelkipásztor vezette le. Elsőként Sipos Vizaknai Gergely vizsolyi lelkipásztort kérte fel a választások eredményének kihirdetésére: az abaúji egyházmegye esperesnek Baksy Mária encsi lelkipásztort, lelkészi zsinati póttagnak pedig Gombos Pétert választotta. A közgyűlés elfogadta a választások eredményét.

Csomós József püspök úr beiktatási szolgálata kezdetén visszaemlékezett egy korábbi időközi választást követő beiktatásra. 1991. októberében Gagybátorban éppen Baksy Mária vette ki esperesi esküjét. Másik személyes élményeként az encsi templom alapkövetélemlét említtette. Az azóta eltelt időben minden peszsimista vélekedést megcáfolva „nem bontottunk templomokat, hanem építettünk, nem fogytunk el, hanem növekedtünk, nem öregedtünk el, hanem egyházmegyénk lelkipásztori kara megfiatalodott”, amelyekről el lehet mondani: „az Úrtól lett ez és csodálatos a mi szemünk előtt”. Ezen a napon tehát hálat kell adni az eddig elvett javakért, de bele kell gondolni a jövő feladataiba és felelősségébe is. Legfőbb feladatként az örömhír átadását említtette, amelyben aki tud, köteles segíteni. Kritizálni könnyű, mégsem ez a feladat, hanem hogy a gyülekezetek és a lelkipásztorok felsorakozzanak imádságaikkal és lelki ajándékaikkal választott vezetőik mögé.

Az esperesi eskü elhangzása után Baksy Mária a Galata 6,2 alapján hirdette az Igét: „Egymás terhét hordozzátok.” Egyfelől egy olyan krisztusi parancs ez,

A hivatal szimbólumai

amely alól nem lehet kibújni, másfelől pedig egy reális életszemlélet tükrözése: terheket hordozunk mindannyian. Talán nem is azt kell megmagyaráznunk, hogy mi minden lehet teher, hanem, hogy mi nem az. A bűn nem az a teher, amelyet hordoznunk kell, hiszen Krisztus már elhordozta helyettünk. Keresztyénként nem tehetjük, amit a modern ember szeretne: nem hordoztathatjuk mással terheinket, de nem is cserélhetünk terheket. A te-

herhordás ugyanis azt jelenti, hogy tudunk egymásról, imádkozunk egymásért és visszük, hordozzuk azt, amit a másik nem bír el. Igaz ez gyülekezeten, egyházmegyén, egyházon belül, hiszen ugyanannak az Úrnak megváltottai vagyunk.

Az ige hirdetés után Hegedűs István főjegyző négy szimbólumot adott át az esperes asszonynak. Az új egyházmegyei pecsétet, mely kilencven gyülekezetet és ötven lelkipásztort képvisel, az egyházmegyei vezetőség pecsétjét, az érvényét veszített szikszói esperesi hivatali pecsétet, valamint az elmúlt hét eszterdő egyházmegyei dokumentációját három CD-n.

Az ezután elhangzott köszöntéseket a záróének (198.) harmadik versével hadd foglaljam össze: „Áldjon meg minket az Atya Úr Isten, / Megigazítson a Fiú Úr Isten, / És megszenteljen a Szentlélek Isten / Mindenkoron! Ámen.”

Barnóczki Anita

Az esperesi eskü percei

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.” (Mt 24, 35)

2002. február 10-ére virradó éjszaka a riasztó szirénája hasított a vizsolyi éjszaka csendjébe. Jelezte, hogy a református templomból gonosz kezek eltulajdonították az ott kiállított Vizsolyi Bibliát. Ami utána a szívünkben maradt: megdöbbenés, hiányérzet és remény. Időnként kaptunk biztató híreket, de csak ennyit. A megdöbbenés elmúlt, a hiányérzetet megszoktuk, a remény maradt. Ugyanakkor tudnunk kellett azt, hogy ha az elrabolt Bibliánk netalán sohasem kerül meg, kezünk-ből a Bibliát és szívünk-ből a hitet akkor sem orozhatja el senki, azt csak mi hagyhatjuk elveszni.

Több mint másfél esztendő után, ez év október 30-án bebizonyosodott, hogy reményünk, ha sokszor már halvány is volt, nem volt hiábava-

ló. A rendőrség rábukkant egy komáromi ház padlásán, pontosan 63 évvel azután, hogy gyülekezetünk küldöttsége Horthy Miklós jelenlétében átvette a pesti Vigadóban az Országos Bethlen Gábor Szövetség adományképpen. Mindez történt 1940. október 31-én, Anyaszentegyházunk megújulásának ünnepén.

Az 1590-ben Vizsolyban nyomtatott Szentírásunk hazakerülését Isten ajándékának tekintjük, de egyben figyelmeztetésének is: gyermekem, vedd kezedbe és olvasd szavamat! Bizonyára nem véletlen, hogy ez a reformáció napján történt. A Bibliában élet van, új éltre serkentés. Ez az értéke egy Bibliának azonban nem a korában van, hanem tartalmában és a Szentlélek megújító erejében, amiért

A vizsolyi lelkipásztor és a megkerült Biblia

pedig imádkoznunk kell. Bibliát tehát nem elég birtokolni, hanem olvasni is kell, és megélni azt, amit mond. Így lehet csak megújulása életünknek, gyülekezeteinknek és nemzetünknek.

Sipos Vizaknai Gergely
vizsolyi lelkipásztor

Üzen a múlt – Rákóczi-kori emlékhely Hangácson

Az új egyháztörténeti múzeum ünnepélyes átadása 2002. október 26-án volt dr. Mészáros István püspök úr szolgálatával, Varga Mihály volt pénzügyminiszter ünnepi beszédével. 2003. szeptember 28-án „Rákócziak dicső kora” című kiállítással bővült a múzeum anyaga, Csomós József püspök úr hirdette az ígét a neves évfordulós ünnepségen.

Hangács vidékét valaha hatalmas erdőségek övezték, az itt élők vadászatból és állattenyésztésből éltek. Pásztorokká, szarvasmarha-, juh- és sertésenyésztéssel, méhészetrel és faeszközök, faedények faragásával foglalkoztak. Jelentős volt a szőlőtermesztés. Edelény, Balajt mellett Hangácson vannak napjainkig a legősibb, legpatinásabb pincék a vidéken. „Rákóczi pincéje” falán az 1400-as évektől kezdve láthatók feliratok napjainkban is.

Birtokos családjá a 14-15. században a Hangácsai család. Hangácsai Albert egri prépost és királyi kancellár, 1457-ben csanádi püspök. Hangácsai Mihály II. Ulászló király alatt az ország alkancellára volt. A 16. században a legtekintélyesebb földesúr Réghy Kelemen, akinek 1550 körül várkastélya van Hangácson. Nyomárral együtt közös bírát tartanak. A 17. század folyamán jelentős birtokos család a Vasadi,

Becs és Lenkey család. A század végén házasság révén Fekete László és Szathmáry Király János – akik sógorai egymásnak – lesznek a jelentős birtokosok, majd pedig leszármazottaik több mint két évszázadon át meghatározó gazdasági, politikai és egyházi vezetői Hangácson és a környező településeknek, olykor a vármegyének.

Hangács lesz a Szathmáry Király család borsodi ágának birtokközpontja, a kiterjedt uradalom magva, és itt van rezidenciájuk is. A 19. században hangácsai és boldvai ágra szakad a család. A hangácsai ág katonai pályára lép, így a birtokközpont Boldvára, majd Zsolcára tevődik át. A Fekete család a hivatali pályán jeleskedik, a helyi egyház vezető tisztségeit tölti be.

A reformáció itt is korán terjedt. Hangács 1595-ben Sziráki feliája, önálló egyháza 1621-ben lett. A Szathmáry Király család építteti a reformátusok

Részlet a kiállításból

fatemplomát, ennek egyik harangját a hagyomány szerint Rákóczi ágyújából öntötték. 1760-ban iskolát, 1761-ben fa haranglábat Szathmáry Király György épített. 1746-ban mintegy 250 református mellett 52 katolikus élt a faluban, katolikus templom ekkor nem volt. Nyomár mindenkor Hangács leányegyháza, tanítót viszont külön tartanak.

Szathmáry Király Miklós (1661-1724) II. Rákóczi Ferenc vezérlő fejedeleme ezredese, fia Ádám (1692-1752) a fejedeleme nemes apródja, aki elkíséri urát lengyel- és franciaországi bujdosásában is. Irodalmi, művelődéstörténeti értékű naplót vezet. Hazatérve családot alapít, felesége Máriássy Krisztina, aki első gyermekük születé-

sekor selyemmel és ezüst fonállal varrott úrihímzéses terítőt adományoz a hangácsi gyülekezetnek.

György (1703-1752) a második fiú, Hangácson született. Külföldi egyetemeken tanult, és ide tért haza mindig. Több ízben is volt Borsod vármegye országgyűlési követe, törvényszéki tagja, a Tiszamelléki Egyházkerület és a Sárospataki Kollégium főgondnoka. 1770-ben ékes latinsággal meg-

írja a kollégium történetét. Új tantermet, könyvtárat, gondnoki házat, kuttat épített. Ő építteti Patakon a maig álló Berna-sort, a múzeum mai épületét. Neves méhész. Angliai méhes kert című az angol John Gedde művének saját tapasztalatokkal kiegészített fordítása három kiadást ért meg. Hangács így a magyar méhészet egyik bölcsője is.

A hangácsi kastély másik neves lakója Ádám elsőszülött fia, Pál (1726-1808), aki Mária Terézia legmagyarabb gárdistája, az első jeles borsodi festő. Ő is szoros kapcsolatot tartott a pataki kollégiummal. Nyaranta szegény sorsú pataki diákokat tanított rajzolni, festeni. Így Hangácson volt Borsod első „festőiskolája”.

Szathmáry Király Barnabás (1820-1901) is Hangácson született mint Ádám dédunokája. Katonai pályára lép, írásai jelennek meg. Életé-

nek nevezetessége azonban az, hogy a kis Leib Mihálynak, a későbbi Munkácsy Mihály festőművésznek nevelője, utóbb sógora volt. Frigyes unokájával 1946-ban kihalt a család hangácsi ága.

A Szathmáry Király-kastélyt 1880-ban a hangácsi közbirtokosság vásárolja meg, és átadja a református egyháznak, amely 1882-1885 között templommá alakítja, és udvarán iskolát építtet.

A Szathmáry Király, a Fekete és velük rokon családok számos tagja volt még az idők folyamán patrónusa, megbízható támasza a pataki iskolának, a református anyaszentegyháznak, akik a kálvini hit vállalásában, a haza és a nemzet szeretetében maig hatóan adnak példát.

Laki-Lukács László
Edelény

Részlet a kiállításból

GYÜLEKEZETI NAP ONGÁN

Az ongai gyülekezet október 25-én tartotta immár második gyülekezeti ünnepét. Az előző esztendőben fogalmazódott meg – hagyományteremtő szándékkal – az igény, hogy a gyülekezetnek le-

Enghné Zergi Márta

gyen egy külön ünnepe, olyan „gyülekezeti nap”, amikor együtt lehetünk az együttlét örömeért, találkozhatunk egymással, az előző években konfirmáltakkal, elszármazottakkal, meghívott vendégekkel. Az alkalom egyelőre egy ünnepi istentisztelet, de a jövőben szeretnénk egész napos rendezvényé tenni. Az idei gyülekezeti nap fő gondolata a gyülekezeti és iskolai hitoktatás, az erkölcsi nevelés fontossága volt, erre tekintettel hívtuk az előadókat is.

Nyitó áhítatában Enghné Zergi Márta abaújszántói lelkipásztor, egyházmegyei katechetikai előadó az 5Móz 6, 4-9 alapján hirdette Isten ígétét: „Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr! Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből! Maradjanak a szívedben azok az ígék, amelyeket ma pa-

rancsolok neked. Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról.” Mózes az emlékezés, a tanulás és tanítás, a továbbadás fontosságára figyelmeztet. Ha a mi számunkra egyedül az Úr szeretete fontos, mégpedig úgy, hogy a hétköznapiakban megtapasztalt módon tölts ki teljesen az életünket, akkor a legértékesebb örökségként kell azt tovább is adnunk. Szülőként szeretnénk mindent megadni a gyermekeinknek, ami testi fejlődésükhöz, ehhez az élethez szükséges. Ilyen természetes módon kell megtennünk mindent, ami tőlünk telik, hogy az örök élet hitét is megismerhessék. Tanítással, beszéddel és fáradhatatlan ismételtetéssel, de a különböző élethelyzetekben példaadással is. Áron is meg kell vennünk az alkalmakat, a tanulás és tanítás alkalmait is!

Dr. Hársing László filozófia professzor előadásában a közelmúltban megjelent etikai olvasókönyvét mutatta be (Az emberség útján, Bíbor Kiadó, 2003.). A könyv megszületésének kapcsán szólt az erkölcsi nevelés fontosságáról az egész társadalom életére nézve. Különösen a városi iskolákra jellemző, hogy a diákoknak csak a kisebb hányada vesz részt az iskolai hitoktatásban, de még a hagyományosan vallásos falvakban is előfordul, hogy valaki egyik felekezet hittanóráját sem látogatja. Az olvasókönyv, akár ajánlott tankönyvként is, az ő számukra jelenthetne nagy segítséget. Részlet az előszóból: „Ez az etikai segédkönyv az emberséges életút választását és végigjárását ajánlja az etikát tanuló fiataloknak. Az a meggyőződés motiválja, hogy ez a választás nyújtja a legnagyobb esélyt arra, hogy ne csak jól, hanem boldogan is élhessenek...

A könyv egyes fejezetei olyan erkölcsi tanácsokat fogalmaznak meg, amelyek a mai viszonyok között egyengetik az emberség útján való előrehaladást. A felvázolt etikai felfogás az emberséges életvitelt tekinti olyan erkölcsi alapértéknek, melynek megélésével magunkban önbecsülést, másokban tiszteletet ébresztünk, és a következő nemzedéknek példát nyújtunk. A munka alapfelfogása nem vallásos jellegű. Az erkölcsös élet egyfajta világi stílusát igyekszik körvonalazni. Az erkölcsös életvitel ugyanis nem követeli meg a vallásos hit elfogadását, de a vallásos meggyőződések többségével összefér. Akár valamely felekezethez tartozónak valljuk magunkat, akár magunk módján vallásosnak vagy éppen nem hí-

vőnek, az emberség normái köteleznek bennünket. Mindenekelőtt emberséges emberré kell lenünk.”

A gyülekezeti nap – melyet a közel hatvan gyermek és fiatal szolgálata tett igazán ünneppé – szeretetvendégséggel ért véget.

Csomós László
ongai lelkipásztor

A gyülekezeti napon közel hatvan gyermek és fiatal szolgált

LELKÉSZBEIKTATÁS ASZALÓN

Október 26-án vasárnap teljes egészében megtelt az aszalóiak református temploma. Több mint 500 fő jelenlétében 2 órakor megkezdődött Konc Gáll László lelkipásztor beiktatása.

A helyi gyülekezet tagjain kívül megjelentek a társ-Egyházközség, Kiskinizs hívei és polgárai a lelkész-társak, a szomszédos gyülekezetek és társegyházak képviselői is, főleg Szikszó, Alsóvadász, Halmaj településekről. A több mint 2000 lakosú település lelkipásztorának beiktatását Hegedűs István, az Abaúji Egyházmegye lelkészi főjegyzője végezte, hangoztatva a 2 Timóteus 4. részben foglaltakat: Hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő...

Ezt követően a főjegyző átadta a beiktatott lelkipásztornak a gyülekezet pecsétjét és templomának kulcsát, majd az egyházközség lelkésze a szószéken a Zsolt 143, 10 alapján hirdette az igét. Hálát ad Istennek – mondotta – hogy az Úr szolgálatra hívta el, és az aszalói gyülekezetnek lehet pásztor.

A köszöntések sorát Csomós József, a Tiszáninneri Egyházkerület püspöke kezdte. „A mai nap öröme maradjon, és így áldjon meg az Isten.”

További köszöntés hangzott el az egyházmegye, a lelkész-társak és a szülőfalu, Tornaszentjakab, valamint a testvéregyházak részéről.

Folytatódta a szeretetteljes megnyilvánulások, az aszalói és a kiskinizsi gyülekezet gondnokainak, illetve a két település polgármestereinek jókívánságaival.

Az ünnepi eseményt az aszalói férfi- és vegyeskar tette szebbé, emlékezetessé az elhangzott szavalatokkal együtt.

A záróének előtt a jelenlévők Gass Emese orgonajátékában gyönyörködhetek.

Az ünnepi esemény az általános iskola tornatermében megrendezett szeretetvendégséggel ért véget, ahol a beiktatott lelkipásztor átvette a gyülekezetek, illetve az önkormányzatok közös ajándékát.

Árvai Károly
polgármester, presbiter, Aszaló

A gyülekezet pecsétjének és a templom kulcsának átvétele

Lelkészbektatás Vizsolyban

Október 4-én, szombaton délután beiktatták Sipos Vizaknai Gergelyt a vizsolyi lelkipásztori tisztségre. A beiktatást végző Hegedűs István, az abaúji egyházmegye lelkészi főjegyzője a Malakiás könyvéből vett textus alapján hirdette az ígét a lelkipásztor feladatáról és felelősségéről, és rámutatott a reménység Istenére, aki által lehetséges a lelkipásztori szolgálatot hűséggel betölteni. Szinte folytatása volt az elhangzottaknak a beiktatott lelkipásztor ígéhirdetése, amely egyfelől személyes bizonygátétel volt a szolgálatról, ugyanakkor hálaadás Isten segítő kegyelméért és Isten segítségül hívása a jövő szolgálatához. Hálaadás lehetünk Istennek azokért a pillanatokért, amikor a mindennapi problémákon felülemelkedve végiggondolhatjuk életünket, szolgálatunkat, és megtapasztalt gondviselés alapján reménységgel tekinthetünk a jövőbe.

Ezekhez a gondolatokhoz adtak to-

vábbi színeket a köszöntések, melyek jól összefoglalhatók azzal a szimbolikus táblával, melyet öt fényképből készített Ábrám Tibor, a Tiszáninneri Egyházkerület főgondnoka. A Vizsolyi templom látható az első képen, mely elsősorban Isten háza, de kulturális örökségünk is: kettes feladatot jelent ez a lelkipásztornak. A második kép az egyházkerület címere, mely azt mutatja, hogy a lelkipásztor egy nagyobb közösség tagja is, mely egyfelől védelem és segítség, másfelől egy tárgyabb szolgálati területet jelent. Borsod-Abaúj-Zemplén megye címere a társadalmi felelősségvállalásra emlékeztet, a koronás magyar címer pedig arra mutat rá, hogy a lelkipásztor felelős a nagy közösségért, magyarságunkért. Az ötödik képen a házaspár gyermeke látható, amely a többi kép között a jövőt hivatott szimbolizálni. Ezekhez a gondolatokhoz kapcsolódtak a további köszöntések is, amelyek erőt adhatnak a további vasárnapok-

Sipos Vizaknai Gergely, az újonnan beiktatott vizsolyi lelkipásztor

hoz és hétköznapihoz: bár akkor egyedül kell helytállni, mindig emlékezhetünk, hogy sokan vannak, akik szeretettel, áldást kívánva gondolnak ránk.

A beiktatás egy pontban eltért a megszokottaktól: dr. Dienes Dénes, a sárospataki teológia professzora és a Sárospataki Tudományos Gyűjtemények igazgatója bemutatta Sipos Vizaknai Gergely Vizsoly – A magyar Biblia bölcsője című könyvét, mely a Hernád Könyvkiadó jóvoltából gyönyörű formátumban mutatja be Vizsoly tanulságos, hitet erősítő múltját.

Hálaadás lehetünk a Mindenható Istennek, hogy ad ilyen ünnepnapokat, amikor megállhatunk, hálát adhatunk és reménységgel tekinthetünk a jövőbe.

Barnóczki Anita

„Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti útaitok nem az én útaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én útaim a ti útaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál.” (Ézsaiás 55,8-9)

Csomós János emlékére

Csomós János 1954. szeptember 20-án született Egerben. A család, amelybe első gyermekként érkezett, a református ébredés sodró erejétől érintett volt. Ez az emberi magyarázata annak, hogy mindhárom Csomós-fiú református lelkipásztor lett. Az átányi gyülekezet volt lelki nevelő édesanyja, majd az ősi Alma Mater kebelében, a debreceni kollégiumban töltötte a gimnáziumi- és teológiai éveket. 1982-ben szerzett lelkipásztori oklevelet kitűnő eredménnyel.

A korabeli gyakorlat szerint exmittált teológusként a szülőfaluban töltött rövidebb időt 1979-ben, majd másfél esztendő a sárospataki Gyűjteményekben 1980. február 1-től 1981. szeptember 30-ig. Ezt követően a zempléni Páciban segédlelkész volt, ahol 1983. január 3-án gyülekezeti lelkésznek megválasztották, itt szolgált 1991. december 3-ig. Ekkor a nagy múltú szikszói eklézsia hívta pásztorául. Az Abaúji Egyházmegye kebelében esperesnek választják 2002-ben.

Felesége Both Katalin lelkipásztor. Gyermekeik Lídia (1983), János (1986) és Eszter (1994).

Tudós lelkipásztor volt. Az Írás érdekelte mindenek fölött. – Hallom, ószövetséges vagy – mondtam neki egyszer Mátra-

házán, jelezvén jól értesültségemet, miszerint komoly tudományos felkészültséggel tanulmányozza a héber Ótestamentumot a Kustár-körben. – Remélem, hogy inkább bibliikus vagyok – volt kedélyességében is sokatmondó válasza.

Építő lelkipásztor volt. Ez Páciban is megnyilvánult. S ha szülőfalum felé autózom Szikszón keresztül, állandó visszatérő gondolatom: Hihetetlen, hogy milyen szépet alkottak itt János vezetésével.

Nyíltszívű lelkipásztor volt. Ha összejött egy-egy lelkész közösség, János bizonyosan központi alakja lett szinte azonnal. Senki nem tudott úgy anekdotázni, mint ő. Sosem pusztán a jókedv miatt. Mindig volt valami mélyebb értelme történeteinek.

2003. augusztus 1-jén gyógyíthatatlan betegség tett pontot 49 évi földi pályájának végére. A mennyei hajlékot számára is elkészítette Megváltó Ura. Ami pedig vigasztalásunkra elegendő, kijelenti nekünk ugyanaz az élő Isten, aki hazahívta őt.

Dienes Dénes

Gyászoló Család,
gyászoló Gyülekezet!

December végén az egyházmegye azt a megtisztelő feladatot bízta rám, hogy Csomós János esperes testvérünk beiktatása alkalmával Isten ígéretét és az Ő áldását tolmácsoljam. Így bízott most énrám az a feladat is – amikor Isten őt elszólította a testben élők közül –, hogy az egyházmegye gyülekezetei, lelkészei és gyülekezeti tagjai nevében e testi életre búcsút vegyek tőle.

Hadd idézzem újra azt az ígét, melyet akkor olvastam. Tszem ezt abban a hitben és meggyőződésben, hogy ezek az ígéretek és megbízások nem lesznek idejét múltta azzal, hogy valakinek a földi megbízása lejár. Ha valaki hűségesen tölti be megbízását, azon keresztül Isten éppen azt mutatja meg, és azt hitelesíti, hogy szavai igazak, megállnak, és Ő megkoronázza azokat. Így olvasom Pál apostolnak a Timóteushoz írott 2. leveléből a 2. rész 15. versét: „Igyekez ki próbált emberként megállni az Isten előtt, mint olyan munkás, aki nem vall szégyent, hanem helyesen fejtegeti az igazság ígét.”

Ha visszatekintek Csomós János lelkészársunk életére gimnazista koromig, amikor megismertem őt, azt hiszem, ez a szó jellemzi legjobban azt, amit külső szemlélőként láthattunk az életén: igyekezet. Amikor teológusáhítatot tartott nekünk, újra és újra nyilvánvalóvá lett az az igyekezet, ahogy vágyott Isten ígét egyre mélyebben megismerni. Nem nagyon tudtunk úgy beszélgetni vele, bármilyen csoportban vagy közösségben, hogy valamilyen formában el ne hangozzék részéről ez a kérdés: „Eldöntöztél már azon...?” S ezzel mindig arra utalt, hogy „vágytál már csakugyan a mélyére látni annak, amiről beszélsz, vagy amiről most szó van?”

Ez az igyekezet jellemezte nem még – csak Isten ígének a megértésében, hanem mások véleményének, emberi igazságoknak vagy vélt igazságoknak a megismerésében is. Tudod? – kérdezte sokszor. És a kérdés arra irányult: Tudod, hogy igaz, vagy nem igaz? Helyes vagy helytelen? Rájöttél, látod, hogy ez Isten ígének mérlegén hogyan is áll?

De azon volt az építésben s a reá háruló különféle feladatokban is, hogy mindazt, amit Isten tehetségben, erőben, időben, lehetőségekben rábízott, azt ezzel az igyekezettel használja ki.

Isten pedig azt ígéri, hogy ennek az igyekezetnek áldása van. Jézus Krisztus mondja: „Kérjétek és adatik nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitattik nektek”.

Legyen áldott az Isten mindazokért az ajándékokért, melyeket így kaphattunk rajta keresztül, melyekkel Isten az ő igyekezetén keresztül gazdagíthatott meg bennünket. Egyházmegyénknél, a lelkészeknek és a gyülekezeteknek különösképpen is hiányozni fog, amit igyekezvén megértett és megosztott, amit így végzett el, amiben így adott tanácsot, és amiben így bátorított a saját példájával.

Isten most mindezt örökségként és feladatként hagyja ránk azzal, hogy valóban igaz az ígét, s Ő beteljesíti, úgy, ahogy azt esperes úr, lelkésztestvérünk és barátunk példáján is megmutatta.

„Igyekez ki próbált emberként megállni Isten előtt, mint olyan munkás, aki szégyent nem vall, hanem helyesen fejtegeti az igazság ígét”. Segítsen Isten bennünket ebben Neki engedelmeskedni, és ezt a példát követni! Tegye áldottá Isten mindazt, amit esperes úron, Csomós Jánoson keresztül adott, és áldjon meg bennünket ugyanebben az igyekezetben az Ő dicsőségére! Ámen.

Pásztor Gyula
szuhogyi lelkipásztor

E m l é k s z a v a k

Nagyiszteletű CSOMÓS JÁNOS református lelkipásztor abaúji esperes úr elhunytá alkalmából.

Szeretett Testvérünk! Lelkünk hű Pásztora!
Akit elszólított ÉLET s HALÁL Ura!
Életednek delén, munkád félbehagyva,
Kitárult előtted a Mennynek kapuja.
Az „ÉGI BEHÍVÓ”-t el kellett fogadnod,
Pedig nagyon sok volt még a földi dolgod.
De sok hittestvéred várta szent beszéded,
Bízva, hogy dolgukat jó révbe vezérelled.
Urunk másként döntött. Nagy terve van Veled,
Az Ő országában kell megállnod helyed!
Ott kell, hogy szolgáljad, Ki a földre küldött,
Nem lehet, nem szabad onnan menekülnöd!
Búsult szívünk vérzik, sajog, fáj utánad,
Nem gyógyul a mély seb, nem szűnik a bánat.
Feleség, Gyermek, Testvérek és Rokonok,
Tiszteletadók és Lelkipásztorok,
Mind-mind könnyet ejtve emlékezünk Reád,
Mert Testvérünk voltál és igaz, hű Barát!
Krisztusi szeretet sugárzott Belőled,
Mégis Rád hintették a szent Anyaföldet.
Meggyötört testedet fedi a sírhalom,
Csoda-e, ha szívünk-lelkünk sajog nagyon?
Üres lett a helyed, hol dolgoztál, éltél,
Ahol nemes szívvel, értünk cselekedtél.
A szent, nemes harcot Te is megharcoltad,
Kímért pályádat is híven megfutottad.
Most már az Úr szava szól Hozzád így, tisztán:
Jól vagy hűséges, megbízható Szolgám!
Jöjj az ÉGI HONBA! Munkád itt is lészen,
Bízzad minden gondod Atyádra egészen,
S a végzett munkáért elnyered jutalmad
TŐLEM! Ki életet elvehet és adhat!
Szeretteidnek is, akiket elhagytál,
Vigasztaló szókat szeretettel mondjál.
Üzend meg nekik, hogy lesz találkozástok,
Ha feltámadásra bízó hittel vártok!!!
Mi pedig így szólunk: Pihenj békességben,
A magához hívó Atya kegyelmében!
Mert Te velünk maradsz! A szívünkbe zárunk!
Testedben-lelkedben mindenkori áldunk!
S ha égi parancsra mi is sírba szállunk,
Hisszük, hogy lesz Veled szent találkozásunk!!!

Szikszó, 2003. augusztus 5.

Áldott emlékezésül a szikszói gyülekezet és a velük együttérző hittestvérek nevében:

Kiss Bertalan
Taktaharkány

Borsod-Gömöri Egyházmegye

Tanévnyitó Mezőcsáton

Főtiszteletű Püspök Úr, Főgondnok Úr, Tisztelt Vendégeink, Tisztelt Gyülekezet!

Szeretettel köszöntök minden kedves megjelentet! Tanévnyitóra gyűltünk össze, de ez az esemény rendhagyó, így az én beszédem is inkább egy rendhagyó köszöntés lesz.

Ez az alkalom egyszeri, s talán megismételhetetlen is. Nevet nem változtat az ember, s egy intézmény sem igen cserél nevet, hacsak nem változik meg hovatartozása, feladata, mondhatnám: átlényegül. Mi református általános iskolaként működtünk eddig, s a fenntartó alapító szándékát előtérbe állítva, keresztyén szellemiségben szeretnénk oktatni és nevelni a továbbiakban is.

Miért fontos, miért hangsúlyos ez a mai esemény? Mondhatnám, mert egyházkerületünk elnöksége, az intézmények képviselői, az erdélyi testvérgyülekezetünk és meghívott vendégeink megtisztelik ünnepünket. Bármennyire tréfásan hangzott is az előbbi kijelentés, mégis fontos – jó tudni, hogy tudjuk egymást biztatni, erősíteni, tudunk egymásnak segíteni, és tudunk örülni egymás örömeinek.

Ha azonban komolyabbra fordítom a szót, akkor azt emelhetném ki, hogy ez az együttlét továbblendít, új erőt ad. Mint mikor egy nagy család találkozik, s az egymást látás örömeiből, a találkozás jóérzésének erejéből merítve másnap könnyebben megy minden.

De minek is kell továbbmennie, folytatódnia? A tanévnyitó mindig kezdet, de az előzőeknek folytatása is. Így minden református intézményünkben fontos a hagyományaink továbbvitele, és a változó körülmények között is megfelelni tudás. Minden intézményben felvázolják, számba veszik a tanév feladatait, azok időbeni, térbeni elosztását, és ismertetik azok elvégzésének formáit. A tartalmi sajátosságok mellett kiemelik a személyi, tárgyi adottságokat, értékelik az intézményi tanév-

kezdés feltételeit. Ezek részletezését én most nem teszem meg. Erről az osztályfőnökök, pedagógus kollégák tudnak felvilágosítással szolgálni. A Közoktatási Törvény változásainak figyelembevételével, megkezdett pedagógiai programunk szerint folytatjuk munkánkat, melyhez személyi, tárgyi feltételeink adottak, rendezett körülmények között kezdhetjük tanévünket.

Azt azonban kérdezhetnék, a változó körülmények között miért nem változunk mi is? Minek kell megfeleljünk, mihez kell igazodnunk? S ha református intézményeink is felteszik e kérdést önmaguknak, bár biztos tudom, mindannyian megfelelnek, abban még bizto-

S ha már kitérőt tettem, hadd említsek egy személyes tapasztalást is. Egyik intézményvezető kollégámmal beszélgettünk, s a kérdésekre fölsorolta, milyen nehézségekkel indulnak. Feszültségét oldva tréfásan felszólítottam, mondjon már valami jót is. Erre Ő így válaszolt: „Hála Istennek indulhatunk...” Elgondolkodtam. Őszintén mondom, nem ezt a választ vártam. Pedig mennyire egyszerű! Megadatik továbblétnünk lehetősége, s mindazért, amit kapunk, csak köszönettel, hálával tartozunk. Ha átfordítanám mai, üzleti nyelvre, mondhatnám, olcsón megúsztuk a dolgot. Ezt a felismerést is kellene talán egymásban erősítenünk.

Igen, mert erősítenünk, bátorítanunk kell önmagunkat és egymást, s tudnunk kell: a **Szentírás** teljes biztonságot ad.

Azonban, hogy ez teljesüljön, óvni is kell egymást! „Vigyázzatok a Ti lelketekre” (Jer 17-21) Vigyázzatok a reátok bizottakra! S ha már kilátástalan lenne is helyzetünk, akkor is tudnunk kell, maga az Úr ad kapaszkodót.

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak...” (És 43,1)

Igen, eljutottunk ide is. Köszönet érte a fenntartónak, de tudjuk, a dicsőség Istené! A mai naptól dr. Enyedy Andor nevét viselheti iskolánk. Van nevünk, nevünkön szólítanak. Egy olyan keresztyén ember nevét viselni, mint amilyen Enyedy Andor püspök úr volt, aki életének tisztaságával, áldozatkészségével, hitelességével adott példát – felemelő érzés.

Ez olyan erő, melyből nemcsak tanévünkben meríthetünk, s nem is csak mi meríthetünk. Így, ilyen megújító, példát, erőt adó hitet kívánok minden intézményünknek a megkezdett munka folytatásához, a 2003/2004-es tanévhez.

Csernaburczky Ferenc
igazgató

Dr. Enyedy Andor püspök úr szobrának leleplezése

Balról jobbra láthatóak: Deák Árpád képzőművész, Nagyvárad; Ábrám Tibor főgondnok; Gazda István esperes; Csomós József püspök; Alexa Gábor segédlelkész.

sabb vagyok, más-más választ adnának. S ha valaki most azt gondolná, hogy ez baj, akkor téved! Mert mindenki mást tart fontosnak maga számára, maga tudja a saját szükségleteit.

Ez így jó. De az Ige mindenkihez szól. Igazsága örök. Az **állandóság** az igazi érték, melyhez, ha tartozhatunk, útmutatása, biztatása, erősítése **ajándék**. Maga a **hit** az ajándék, amit, ha elfogadunk, munkánk **áldásos** lesz.

Az **Úr mindannyiunkat szeret**. Ez az a pont, ahol éreznünk kell, hogy ettől nagyobb segítséget nem kaphatunk a tanév feladatainak elvégzéséhez, sem az előzőek folytatásához.

Tegnap az Országos Református Tanévnyitón a 90 éves Kiss Ferenc, erdélyi kitüntetett pedagógusunk úgy fogalmazott: „az **erőközpont** – az ÚR”.

NEM REJTHETŐ EL A HEGYEN ÉPÜLT VÁROS (Mt 5:14)

Az Avas-dél Lakótelepi Református Missziói Gyülekezet születése

Falvainkban, a régi városrészekben élők több generáció óta mint életet adó talajba, úgy gyökereszkedtek, kötődtek évszázados református gyülekezeteinkhez. Az elmúlt évtizedekben különösen a nagyvárosokban – így Miskolcon is – kisebb-nagyobb lakótelepek, panelerdők nőttek ki a földből. Ezrek, tízezrek kerültek új lakókörnyezetbe, és szakadtak ki lelki közösségeikből. Mivel a nagy lakótornyokkal együtt akkor nem volt „szó-kás” Istenre mutató és Őhozá hivatkozó templomokat építeni, a lakótelepi híveknek csak egy része kapcsolódott református gyülekezetekhez, más részét elcsábították az ajtójukon rendszeresen kopogatók, és jelentős része lassan gyökereit is elfelejtve, gyülekezeti kapcsolatok nélkül éli mindennapi életét. Közben több városban – az élet beszéde utáni éhség és szomjúság, valamint a rendszerváltás adta lehetőségek eredményeként – gyülekezetek jöttek létre, templomok épültek.

Miskolcon, az ország egyik legnagyobb lakótelepén – melynek helyén egykor kertek voltak, és ahol jelenleg közel 40 ezren élnek – a 90-es évek elején fogalmazódott meg először református gyülekezet létrehozásának gondolata. Ekkor Krisztust szerető, hűséges hívek több mint 300 reformátust regisztráltak. Bár a római és a görög katolikusok elindították egy nagy templom – az Ige temploma – építését, a reformátusok erről lemaradtak. Isten gondolata azonban előre mutatott: „Majd én magam keresem meg juhaimat, és én viselem gondjukat.” (Ez 34,11) Az avasi katolikus papok ellenszolgáltatás nélkül, missziói lelkülettel hittantermet ajánlottak refor-

mátus istentiszteletek tartására. Nagytiszteletű Gecse Attila (Miskolc-Csabai kapui lelkész) a missziói parancsot (Mát.28:19) komolyan véve, az ajánlatról, ill. istentiszteleti alkalmak beindításáról a lakótelepen élő református testvérekkel beszélgetett, akikben erősödött a gyülekezeti közösség igénye. „És boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek” (Máté 5, 6).

Az első – 2000. dec. 17-én tartott – istentiszteleti alkalomra 12 000 meghívót vittek szét a lakótelepen a Lévay József Református Gimnázium diákjai. Ennek költségeit a Csabai kapui gyülekezet vállalta. A missziói gyülekezet első karácsonyán több mint harmincan voltunk jelen. Közben két napilapban is híradás jelent meg rólunk. Vasárnap délutánonként voltak istentiszteletek. Rendkívüli alkalmaink 2001-ben: a Fényi Gyula Gimnázium ebédlőjében tartott szeretetvendégség, és diavetítéssel, gyermekek énekével gazdagított karácsonyi együttlétünk.

2002. januárjában az „Ismertesd meg azokat fiaiddal és unokáiddal” (5Móz 4, 9) ígévers biztatására beindult a gyermekóra. Voltak, akik félelemmel és bizonytalansággal szemlélték cseperedő közösségünk sorsát, de a jövőt illetően bátorságot merítettünk Isten egyértelmű szándékából: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek, békességet és nem romlást tervezek” (Jer 29, 11). Némelyek egy-két látogatás után elmaradtak, de az élő ígét szomjazók, a gyülekezetbe járók létszáma egyre nőtt.

2002. június 15-én hosszas tanácskozás után a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye döntésével elismerte a missziói gyülekezet megalakulását. Ezzel saját egyházunk is gyülekezetünk mellé állt, felkarolva a „megszületett életet”. „Mert azért jött a mi Urunk Jézus Krisztus, hogy életünk legyen és bővüljünk” (Jn 10, 10). Ezek után a gyülekezet megválasztotta elöljáróit, presbitereit. A presbitérium megerősítette azt az eredeti szándékot, hogy elsősorban a lakótelepen

élő, gyülekezeti háttér nélküli, kereső vagy céltalan emberek felé közvetítjük az örömhírt.

A gyülekezet tényleges missziói munkája egyre karakteresebbé válik; a presbiteri gyűléseken missziói terv születik, beindul a rendszeres biblióra, női óra, ifjúsági óra és konfirmációi oktatás. Anda Tibor és Anda Judit fiatal lelkészpár személyében segítség érkezik kb. féléves időtartamra. Teadélutánra egybehívtuk a konfirmációra készülöket és szüleiket azzal a szándékkal, hogy megláttassuk velük a Krisztus melletti vallástétel komolyságát, mely Isten színe előtt történik.

2002. karácsonyát a gyülekezet a Máon Református Szeretetotthonban tartotta. Ezen a meleg hangulatú alkalmon a fiatalok és a gyermekek egy üzenetet hordozó jelenetet adtak elő, a lelkipásztor pedig trombitajátékával lepte meg a jelenlévöket.

Még 2002-ben létrehoztuk az Avasi Reformátusokért Alapítványt, hogy háttérrel biztosítsa a gyülekezet missziói munkájához és a tervbe vett gyülekezeti ház építéséhez.

A katolikus Ige temploma 10 éves jubileumi ünnepségén Gecse Attila

lelkész gyülekezetünk nevében és hátlánk jeléül egy nemzeti színű zászlót adott át.

2003. márciusban nagytiszteletű Gazda István esperes úr úrvacsorát osztott gyülekezetünkben, mely jelzés volt számunkra, hogy egyházkerületünk, egyházmegyénk valóban szívügyének tekinti sorsunkat. Áprilisban két felnőtt konfirmált, hitüket bizonyosságtétellel is megerősítve. Anyák napi szeretetvendégség, tanévzáró istentisztelet – egyre több alkalom, növekvő gyülekezet. A hívek szívét formálja az Úr áldott biblióráinkon is. Ez az adakozásban is megmutatkozik. 2002-ben 60 ezer forinttal támogattuk a kárpátaljai árvízkárosultakat. 2003-ban a beregszászi árvákat 53 ezer forinttal segítettük.

Havonta emlékezetes együttléteink voltak: június 1-jén nyolc fiatal konfirmált, akiket Ábrám Tibor egyházkerületi főgondnok is igével biztatott. Június 14-én szatmár-beregi kiránduláson vettünk részt, mely erősítette közösségi összetartozásunkat.

Júliusban teljesült, amire vágytunk: főtisztelű Csomós József püspök úr Istentől nyert missziói látása alapján

kinevezte missziói gyülekezetünk lelkészének Taracközi Gerzson nagytiszteletű urat, aki feleségével és öt gyermekével érkezett közénk. Augusztus 15-től Czinke Sándor segédlelkészt is szolgálatvégzésre rendelte a közösségünkbe. Az Úr az Övéinek álmában is ad eleget.

Ettől kezdve még több lehetőség adódik Isten igéjének hirdetésére és szeretetének továbbadására: tanévnyitó Ábrám Tibor egyházkerületi főgondnok és dr. Molnár Pál egyházmegyei gondnok részvételével, hittanoktatás elindítása, skót misszionárius házaspár előadása a gyülekezetépítésről, kirándulás Kárpátaljára, idősek, hittanosok és szüleik teadélutánja, reformációi esték Szűcs Ferenc és Victor István lelkészek előadásával.

Isten igéjének engedelmeskedve, Jézus Krisztusra – mint alapra – élő kövekként épülve kívánjuk missziói munkánkat tovább folytatni. Hittel várjuk, hogy a mi gazdag Istenünk valóságos kövekből is hajlékot készít a „hegyen”.

Taracközi Gerzson
lelkipásztor

„...íme, én veletek vagyok...”

Egyházkerületi Ifjúsági Konferencia a Székházban

Jézus mondja: „...íme, én veletek vagyok...” állt a meghívóban, és lett valósággá a Tiszánineni Református Egyházkerület ifjúsági találkozóján november 15-én Miskolcon. Az Egyházkerületi Székház folyosóit, nagytermét, udvarát az 55 gyülekezet fiatal küldöttjei először csak el-lepték, később folyamatosan birtokba vették, s mikor a délutáni búcsúzáskor az elkészülő ének hangjai elhalkultak, a mintegy 200 résztvevő

mint otthonától köszönt el. „Mit jelent otthon lenni a gyülekezetben?” – hangzott a találkozó központi kérdése.

55 gyülekezet mintegy 200 fiatalja volt jelen

se, melyre előbb előadásban Taracközi Gerzson lelkipásztor, a Missziói Központ szakreferensének segítségével, majd igehirdetésben is, Mátyás Sándor, nyékládházai lelkipásztor szolgálatában érkeztek a feleletek. Csomós József püspök úr biztatásában pedig egy kérdés is szerepelt: Az ifjúság a gyülekezeteken belül legyen tanítója az idősebbeknek! Legyen a fiatalok helye – legyen az kis, vagy nagy, esetleg még nagyobb „ifis” – a gyüleke-

A Máon lakóinak
bibliai játéka

Bemutatkozik a nyékládházi ifi

zeteinkben állandó, meghatározó, mutassa a jövőt. Isten Lelkének áldásait érezhette mindenki az éneklések alkalmával, (melyben a sárospataki teológusok Dicsőítő csoportja és a miskolci Lévy gimnázium Lámpás csoportja közösen szolgált), a Máon otthon lakóinak bibliai játékában. A hálaadásra indító ebéd után egy bibliaismere-

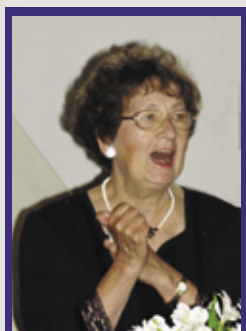
ti vetélkedő zajlott, melyet a Sátoraljaújhelyről érkező fiatalok nyertek egy évre megkapva egy, külön erre a célra előkészített Szentírást. A búcsúszavakat Ábrám Tibor kerületi főgondnok mondta el. A fiatalok számára az együttlét örömét, az Úr előtti szolgálat lehetőségét, az ifivezetők, lelkipásztorok számára a találkozás boldogsá-

gát és a „seregszemle” okán érzett hálat adta Krisztus jelenléte. A vezérigét – reménység szerint – a résztvevők nemcsak az emlékebe kapott cserépmédálián, hanem szívükben is hazavitték. A fentiekért köszönet minden szervezőnek, és dicsőség az Istennek.

/KJ/

Adj új erőt, Urunk!

(10 éves a Bőcsi Református Nőszövetség)

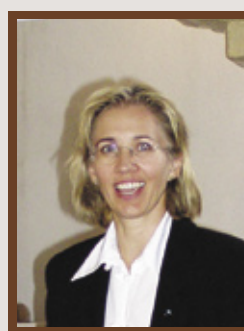
dr. Pásztor Jánosné

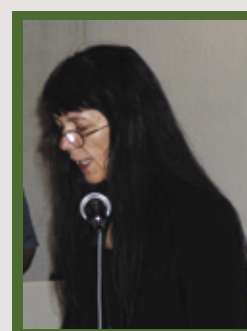
Derencsényi
Zsuzsanna

dr. Márkus Mihályné

Magyarné Balogh
Erzsébet

Szőnyiné
Cseke Tünde

Adj új erőt, Urunk... - így kezdődik egyik kedves énekünk, mert Isten megújító erejére naponta szükségünk van. Ezzel az énekkel köszöntöttük ez év július 26-án nőkonferenciánk résztvevőit, amelyet abból az alkalmából rendeztünk, hogy fennállásának 10. évfordulóját ünnepelhesse a Bőcsi Református Nőszövetség.

Isten sok lehetőséget adott a szolgálatra az elmúlt tíz esztendőben, és sok erőt is, hogy elvégezhessük mindazt, amit ránk bízott. A tíz esztendő sok-

sok áldásáért adtunk hálát ezen a konferencián.

Eljöttek és velünk együtt ünnepeltek a Borsod-Gömöri Egyházmegye gyülekezeti nőszövetségei.

Konferenciánkat dr. Pásztor Jánosné, a Református Nőszövetség országos elnöke vezette, aki bevezetőjében elmondta: nem is lehetne szebben ünnepelni egy ilyen évfordulót, mint hogy konferenciát rendezünk, ahol együtt lehetünk azokkal, akiknek élete, útja, szolgálata a közös küldetés-

ben egybefonódik a miénkkel. A témát is ő választotta: A Kincs (mennyei és földi kincsek). Négy előadást hallhatunk ezzel kapcsolatban, amelyeket az országos elnökség tagjai tartottak:

1. „Ahol van a kincsed, ott lesz a szíved is...” – dr. Pásztor Jánosné
2. „A ránk bízott kincs...” - dr. Márkus Mihályné
3. „...kincsed lesz a mennyben...” – Derencsényi Zsuzsanna

4. „A mennyek országa hasonló a szántóföldben elrejtett kincshez...”
Magyarné Balogh Erzsébet.

Ezek az előadások megerősítettek bennünket abban, hogy Isten ránk is bízott kincseket azért, hogy szolgáljunk vele másoknak. A mi kincseink nem látványos kincsek, nem fénylenek, de mindarra, amit mi tovább tudunk adni – a hitre, reményre és szeretetre – ma is nagy szüksége van a világnak.

Jó volt megállni és együtt átgondolni: hogyan is állunk a kincsekkel. Isten elé állni és bűnbánattal számot adni lelkünk elherdált kincseiről és hálat adni azokért a kincsekért, amelyekkel szolgálhatunk.

Nem könnyű ma Magyarországon a nőszövetségek munkája. Sokszor találkozzunk meg nem értéssel, ellenállással. Sokszor töredékes a szolgálatunk, sokszor „belefáradunk”. De Isten mindig a

segítségünkre siet, amikor imádságban arra kérjük: Adj új erőt, Urunk!

Szőnyiné Cseke Tünde
lelkipásztor

Az előadások után jó volt a közös szeretetvendégségen kötetlenül is beszélgetni

Rendhagyó istentisztelet Harsányban

Ifjabb Szombathy Dénes harsányi lelkipásztor meghívott bennünket, hogy vegyünk részt egyik nyári szabadtéri istentiszteletükön. Örömmel tettünk eleget a meghívásnak

A „rendhagyó” istentisztelet

Érkezésünkkor érdekes kép fogadott: a parókia udvarán padok, asztalok, kissé távolabb egy hatalmas üst, tele illatos gulyáslevessel. Lassan érkeznek a gyülekezet tagjai. Az idősebbek a padokon, asztaloknál, a fiatalabbak pedig a gyülekezeti teremben énekelnek. Érkeznek gyermekek párosával, de olyan is akad, aki szüleivel kézen fogva sétál be az augusztusi meleg délutánon a parókia udvarára.

A lelkipásztossal és feleségével beszélgetve kiderül, nem az első ilyen istentisztelet, illetve gyülekezeti délután a mai. Sokat gondolkodtak, mit lehet-

ne tenni, hogy a gyermekek, fiatalok otthon érezzék magukat a gyülekezetben, és a már konfirmáltak is otthonra és feladatra találjanak. Másik kérdésük az volt, hogy vannak olyan gyermekek, akik szorgalmasan részt vesznek a hitoktatásban, szüleik azonban nem jelennek meg rendszeresen az istentiszteleten. Így született meg az a gondolat, hogy érdemes olyan félig istentiszteleti, félig kötetlen alkalmakat szervezni, amelyeken együtt vehetnek részt szülők, gyermekek és a fiatalok közül is több korosztály.

A gyülekezeti délután első eseménye a rendhagyó istentisztelet. Rendhagyó, mivel nem a templomban zajlik, mivel a református énekeken kívül ifjúsági énekeket is tanul a gyülekezet, sőt, maguk a fiatalok is énekelnek, bizonyoságot téve hitükről.

Az istentisztelet után megtudhatjuk, mit is főztek olyan nagy odaadással az asszonyok. A közös étkezés alatt élénk beszélgetés folyik, utána pedig a gyermekek hamar a labdáért szaladnak és indul a közös játék. Közben a fiatalok közül néhányan tovább énekelnek, az idősebbek pedig beszélgetnek. Családi hangulatú délután ez. Adja meg a Mindenható Isten, hogy ez az otthonos érzés megmaradjon a gyülekezeti tagok szívében, és gazdagodjanak az Isten iránti és felebarátaik iránti szeretetükben!

Barnóczki Anita

A gyülekezeti délutánon fontos szerepet kapott az éneklés

Egervölgyi Egyházmegye

A PROTESTÁNS NAPOK RENDEZVÉNYEI EGERBEN

A számos kiállításnak és rendezvénynek helyet adó Kálvin Ház

Az Országos Protestáns Napok eseménysorozatába bekapcsolódva, a hagyományokat követve Egerben is többnapos rendezvénysorozattal emlékeztek meg a protestantizmus jeles eseményeiről. Október 26-án az egri Kálvin Ház udvarán rövid ünnepséget követően megkoszorúzták a Tiszáninnei Református Egyházkerület egyetlen Kálvin szobrát. Ezt követően, Templomok és templombelső címmel, Ekhardt Júlia fotókiállításának megnyitására került sor.

A Kálvin Ház adott otthont több irodalmi, zenei és kulturális rendezvénynek: október 27-én dr. Kovács Béla,

az egri Megyei Levéltár igazgatója tartott előadást „Eger reformációja a levéltári kutatások fényében” címmel. Nagy figyelemmel kísért költői est keretében mutatkozott be a következő napon Barabás Zoltán Nagyváradon élő író, szerkesztő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület sajtóügyeinek referense. Összegyűjtött verseit dr. Pomogáts Béla irodalomtörténész, az Illyés Közalapítvány elnöke mutatta be.

A zenei programok során emlékeztetes koncertet adott a reformáció korának zenéjét idézve, Bach muzsikáját megszólaltatva az Eszterházy Károly Főiskola művésztanárainak együttese, valamint a főiskola énekkara.

A magyar református pedagógia „nagyasszonyáról”, Karacs Terézről is megemlékeztek a hét során Karacs Teréz életművének kiváló ismerője, dr. Pásztor Emil főiskolai tanár előadása által.

Október 31-én a város polgármestere dr. Nagy Imre és dr. Pogány Gábor művészettörténész nyitotta meg a nagybányai festőiskolához tartozó Kozma István festőművész kiállítását a Kálvin Ház nagytermében. A reformáció emléknapiján baptisták, a keresztény testvérgyülekezet tagjai, evangélikusok és reformátusok a helybeli evangélikus templomban gyűltek össze a reformáció közös megünneplésére. Az alkalmon ígét hirdetett dr. Kádár Zsolt esperes. A baptista gyülekezet énekkara és Réti Árpád színész, presbiter szaválata után csendült fel a közös protestáns hitvalló ének: „Erős vár a mi Istenünk, Jó fegyverünk és paizsunk...”

kzs

A Kálvin Ház nagyterme

ÜLÉSEZETT A DOKTOROK KOLLÉGIUMA ELNÖKSÉGE

A Magyarországi Református Egyház tudományos testülete, a Doktorok Kollégiuma ezévi Budapesti megkezdett közgyűlésén került sor az új elnökség megválasztására. A 16 szekciót képviselő szekcióelnökök tavaszi ülésén a titkos szavazással történő jelölést követően ugyancsak titkos szavazással választotta meg

a közgyűlés augusztusban a Doktorok Kollégiuma elnökének dr. Szűcs Ferenc professzort, alelnöknek dr. Fekete Károly rektort, főtítkárnak dr. Kádár Zsolt esperest.

Több évvel ezelőtt a Zsinat határozata a megszüntetett zsinati Tanulmányi Osztály feladatát a Doktorok Kollégiuma Főtítkári Hivatalára bízta,

mely dr. Szathmáry Sándor professzor vezetésével a miskolci Egyházkerületi Székházban működött. A mostani választás nyomán a Főtítkári Hivatal a továbbiakban az egri egyházmegyei központban, a Kálvin Házban kapott helyet.

Itt gyűltek össze október elején kétnapos tanácskozásra a leköszönő

főtitkár és munkatársa, valamint az új elnökség, hogy áttekintsék a Doktorok Kollégiuma további működésével, átszervezésével kapcsolatos tennivalókat.

A tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy egyházunk tudományos testülete a Zsinat munkájának olyan háttérintézményeként kíván működni, mely az egész egyház szempontjából meghatározó teológiai munkát koordinálja, az aktuális társadalmi, etikai kérdésekben való megnyilatkozásokat, állásfoglalásokat előkészíti. A Doktorok Kollégiuma a tervek szerint az elkövetkező időkben a doktorok konferenciáinak, tudományos tanácskozásainak szervezése mellett a lelkipásztorok továbbképzését célzó országos szintű szaktanfolyamok megrendezésében kaphat feladatot. A Doktorok Kollégiuma együttműködésre törekszik a hazai teológiai doktori iskolák-

kal, és a határon túli protestáns teológiai-tudományos intézetekkel. Ígéretesnek tűnik a Magyar Tudományos Akadémia és a református Doktorok Kollégiuma hivatalos kapcsolatfelvételének lehetősége.

Az elnökség tagjai elhatározták, hogy olyan tudományos periodikát jelentetnek meg, mely a Doktorok Kollégiuma ülésein elhangzott legjobb előadásokat adja majd közre. A Miskolcon továbbiakban is működő irodában történik majd ennek szerkesztése.

A Doktorok Kollégiuma elnöksége a Zsinati Tanulmányi Bizottság tagjaként a zsinat november végén megtartandó ülésén tesznek javaslatot több témáról. Többek között egyházunk teológiai tudományos tevékenységének, a lelkészto-vábbképzésnek új rendjéről. A Doktorok Kollégiuma elnök-

ségének javaslata alapján a közeljövőben sor kerül több olyan országos konferenciára, melyen a széleskörű egyházi párbeszéd folyamatát megnyitva a meghívott résztvevők egyebek mellett megvitatják „Az istentisztelet mint teológiai probléma ma”, „Az egyház a pluralista társadalomban”, „Aktuális etikai állásfoglalások” témákat.

kzs

Dr. Kádár Zsolt a Doktorok Kollégiumának főtitkára

HÁROMÉVES A MAGYAR KATOLIKUS RÁDIÓ

Jóllehet napjainkban az 1990-es rendszerváltoztatás következményeként számtalan egyházi programot is sugárzó rádióállomás létezik hazánkban, sőt határainkon túli magyarok lakta területeken is, mégis az Egerből sugárzott magyar Katolikus Rádió az egyetlen, mely napi 24 órás műsorral szolgálja egyre bővülő hallgatótáborát.

Három évvel ezelőtt, a 2000. augusztus 19-én kezdődő kísérleti adások után, október 20-tól indult meg a rendszeres műsorszolgáltatás. Egyszerű mégis lényegre törő hitvallásuk szerint a Magyar Katolikus Rádióval a hazai katolikusok az üdvösség, üdvözítés ügyét kívánják szolgálni egy olyan eszköz segítségével, melynek tömegkommunikációs szerepe a mai társadalomban elvitathatatlan. Igazi közszolgálatot lát el a rádió immár három éve.

Valóban a köz javára, a közjóért munkálkodik éjjel és nappal a katolikus rádió stábjá. Az egri stúdió soha-

se zár be, nincs szünet, valakik mindig készen állnak, hogy információt közöljenek, hogy építsék a hitet, utat mutassanak a végtelenül tájékozatlannak, magányosnak, elkeseredettnek tűnő, mindig segítőkre, jó hírre váró mai embereknek. Krisztusról szólnak, ezzel tudnak sokat adni, gazdagítani sokakat. Nem csak katolikusokat.

Szép ünnepségen emlékeztek október 20-án az egri Líceum dísztermében, visszaidézve az eltelt három esztendő történéseit, hálát adva Istennek a rádióban megszólaló evangéliumi üzenet, értékformáló erkölcsiség és kultúra közvetítésének lehetőségéért. Sokak önzetlen munkája tette és teszi lehetővé azt, hogy három éve már a napi 24 órás műsoridő nemes tartalommal jelenjen meg.

Tudnunk kell, hogy a Magyar Katolikus Rádió rendszeresen biztosít műsoridőt a református és az evangélikus egyháznak. Egyházi előjárók, lelké-

szek, presbiterek, gyülekezeti tagjaink, ifjaink képviselői gyakran megszólalhattak és megszólalnak a katolikus rádió műsorában.

„Ne csak fizesse, hallgassa is az egyházi adót” – szellemes szlogen hirdeti, hogy az információáradat mai világában a mindennapi közlés perifériájára sodródott egyház nem némult el, helye, szerepe, jelentősége van a médiában. Ebben a magyar katolikusok előttünk jártak, a lehetőségekkel időben, szervezeten, jól éltek.

Reménykedjünk és tegyünk meg mindent azért, hogy egyszer felhangozzék a Magyar Református Rádió szignálja. De addig is gratulálunk a hároméves katolikus adónak, s bízunk abban, hogy szavainknak, bizonyágtételeinknek hosszú adásidejükből talán az eddiginél több helyet szánnak. Mert a testvériségnek helye kell hogy legyen az éter hullámain is.

kzs

Zempléni Egyházmegye

SZERETETOTTHON ERDŐBÉNYÉN

Azt a feladatot kaptam, hogy mutassam be az Erdőbényie Református Szeretetotthont. Néhéz pár mondatban leírni, hogy milyen is az életünk, hiszen az annyira gazdag és változatos, hogy valójában csak nagyon vázlatosan tudom ismertetni.

Otthonunk a 18. században épült Szirmai-kastély. Néhány tulajdonosváltás után nagytiszteletű Danyi József vásárolta meg az épületet. A kor gazdasági nehézségei, illetve a világháborúban árván maradt gyermekek sorsa iránti aggodás vezette őt és feleségét arra a döntésre, hogy fiú árvaházat kezdtek működtetni benne. Még a mai napig is visszajárnak azok a ma már idős emberek, akik akkor gyermekként itt laktak, mert szeretnék megnézni a helyet, ahol éltek, megmutatni az unokáknak, emlékezni a régi időkre. Nem csak a nehézségekre, hanem sokkal inkább arra a szeretetre és gondoskodásra, amit kaptak.

Mivel a házaspárnak nem volt saját gyermeke, idősebb korukra úgy döntöttek, hogy az a munka, amire az életüket szentelték, folytatódjék tovább. Ezért ajándékozták az épületet az egyháznak azzal a kikötéssel, hogy a rászorulókon való segítség ne szűnjön meg.

Ennek a feladatnak tett eleget a fenntartó akkor, amikor idős nők ellátását vállalta magára ezen az épületen belül.

Jelenleg is ez a munka folyik. Sok minden változik ebben a világban, de úgy gondolom, a diakóniai munka azt jelenti, hogy egyházunknak, gyülekezeteinknek megvan az a felelőssége, hogy gondoskodjon rászoruló gyülekezeti tagjairól, időseiről, akár intézményi keretek között is.

Ebben a szellemben vállalta magára nagytiszteletű Danyi József az árván maradt gyermekek gondozását, és ebben az Isten és egymás iránti szeretetben és egymás terheinek hordozásában kell nekünk is felvállalnunk a diakóniai munkát.

Egyre nagyobb az igény erre a gondoskodásra. Az ország egész területéről fogadunk jelentkezőket. Jelenleg 26 férőhelyre 18 jelentkező vár elhelyezésre. Az elhelyezés indokaként gyakran egészségügyi okok szerepelnek, de egyre többen mondják azt, hogy félnek a magánytól, az egyedülléttől, s szeret-

nék testvéri közösségben leélni hátralevő éveiket. Sajnos az épület adottságai miatt a már említett 26 lakó ellátását tudjuk csak biztosítani. Bővítésre épületen belül nincs lehetőség, ezt csak egy különálló épülettel tehetnénk meg.

A bekerüléshez szükséges egy a jelentkező által írt kérelem és egy lelkesi ajánlás. A kérelem tartalmazza a személyi adatokat és a kérelem indoklását, a lelkesi ajánlás pedig a szociális rászorultságról és a felvételi javaslatról szól. Mindig kérjük a leendő lakókat és a hozzátartozókat, hogy jöjjenek el és nézzék meg az otthont még a kérelem beadása előtt, mert nem mindegy, hogy a hátralevő évek milyen körülmények között és milyen légkörben telnek el. Ilyenkor megtekintjük az épületet, elbeszélgetünk a házirendről. Ez azért is fontos, mert a jelentkezőnek is el kell tudnia dönteni ezeknek az ismereteknek fényében, hogy ilyen jellegű közösségben kíván-e élni a továbbiakban, és az intézményvezetőnek is döntenie kell, hogy a leendő lakónak ilyen típusú ellátásra van-e szüksége.

Ha valaki felvételt nyer, vele az intézmény vezetője megállapodást köt, amely 3 hónap próbaidőre szól. Ha a próbaidő letelte után a lakó úgy dönt, hogy marad, akkor válik az otthon végleges lakójává. Az általános tapasztalat azt mutatja, hogy ha valaki a kérelmet beadta, már tulajdonképpen eldöntötte, hogy itt szeretne élni.

Természetesen nekünk is vannak gondjaink és örömeink egyaránt. De ha Istentől kérjük az erőt és a bölcsességet munkálkodásainkhoz, mindennapi életünkhöz, hiszem, hogy Isten megadja hozzá a szükséges erőt, és nem feledkezik meg az övéről.

Csikó Katalin
intézményvezető lelkipásztor

A „bényei” szeretetotthon épülete

PRESBITERPORTRÉ

Beszélgetés Balogh Balázsné vámosújfalui presbiterrel

– Ugye azon boldog emberek közé tartozik, aki felnevelte két lányát, férjhez adta őket, mindkét gyermektől van egy-egy unokája, s ami nagyon irigylésre méltó mindkét gyermeke hitben él. Mit tett ezért? Vagy ahogy ma kérdezhetnénk, hogy csinálta ezt?

– Igen, valóban boldog vagyok, és hálát adok Istennek, hogy két egészséges unokám a közelemben él, és nap mint nap nagyon sok örömet nyújtanak számomra. Az is örömmel tölt el, hogy a két gyermekem hitben él, templomba járó, és olvassák a Bibliát. Én ezért nem tettem semmi különöset. Látták hogy templomba járunk én is és a rokonságom is. /Édesanyám, testvérem, nagynéném/.

– Valóban, elevenen él bennem, hogy a szülői házban és testvérénél is mindig volt házi istentisztelet, mint önöknél ma is.

– Igen, édesanyámnál is minden évben volt házi istentisztelet, és a nővéremnél, és a mi lakásunkban jelenleg

is minden évben van. Jó érzés amikor a saját lakásban összegyűlnek a szomszédok, más felekezetűek és a szomszéd községben lakó öcsém családja, s együtt énekelünk és hallgatjuk az igét.

– Hogy is volt ez? Volt tehát egy hűséges templomba járó fiatalasszony, akit mihelyt a törvény engedte, megválasztott a gyülekezet presbiternek, majd egyházközségi pénztárosnak, és most már presbiteri jegyző is.

– 1980-tól vagyok az egyházközség pénztárosa, az utóbbi időben én írom a jegyzőkönyveket is.

– Nem titok, hogy iskolai végzettsége szerint pénzügyi szakember, és a polgármesteri hivatal gazdasági főmunkatársa. Úgy érzi, hogy ilyen kis településen ezt a két feladatot nyugodtan elláthatja együtt?

– Úgy érzem, a két feladatot el tudom látni együtt, bár a hivatali munka sokszor nemcsak a napi nyolc órát veszi igénybe.

– Mindenki tudja, hogy a hivatalban az egyik legfontosabb munka az Öné, tegnap este is még fél tízkor égett a villany az irodájában. Honnan kap erőt ehhez a sok munkához?

– Valóban van olyan időszak, amikor túlórázni kell a szoros határidők miatt, és még tíz-tizenegy óráig is dolgozom a hivatalban, de Isten ad erőt ahhoz, hogy másnap reggel újból frissen tudjam kezdeni a munkát, és a házimunkát is el tudjam végezni.

– Hogy érzi, megvan az összhang, a bizalom, az elismerés a faluban, illetve a gyülekezetben munkája iránt?

– Abban biztos vagyok, hogy a gyülekezeti tagok elismerik munkámat. A lakosság között viszont vannak olyan emberek, akik nem ismerik a munkám összetételét, sokrétűségét, viszont azt tapasztalom, hogy bármilyen problémával szívesen keresnek fel, és segítségemet kérik ügyes-bajos dolgaik elintézéséhez.

– Valóban Ön nem csak névleg presbiter, hanem belenőtt az egyházi életbe, és megfelelően végzi munkáját Isten dicsőségére és az emberek megelégedésére.

Olvasóink nevében is Isten áldását kérjük további hűséges, példaadó munkájára!

Köszönöm a beszélgetést!

Dr. Sándor Endre

A Semjénből elszármazottak találkozója

2003. augusztus 16-án került sor a „Semjénből elszármazottak találkozója” a Semjéni Református Egyházközség szervezésében. Örömmel és köszönettel vettük, hogy a gyülekezet lelkipásztora, Fülöpné Vadon Erzsébet tájékoztatta szerkesztőségünket erről az alkalomról.

A presbitérium mintegy 140 családnak küldött ki meghívókat ország-szerte. A meghívott vendégek között volt Balla Lajos nyugdíjas lelkipásztor családjával együtt, akik több mint 30 évet szolgáltak a semjéni gyülekezetben. Nagytiszteletű úr levélben köszöntötte a gyülekezetet, betegsége miatt nem tudott részt venni az ünnepségen, de gyermekei családjukkal együtt örömmel érkeztek „haza”. Szintén együtt ünnepelt a gyülekezettel Mózes Mihályné nyugdíjas lelkipásztor asszony és családja. További kedves vendége volt az alkalomnak dr. Salamon Sándor házi orvos, Hoga Viktor nyugdíjas körzeti iskolaigazgató és felesége, valamint Pávai István, Semjén község polgármestere. Az istentiszteleten mintegy kétszázan vettek részt. A kán-

tori szolgálatot a 73 éves B. Veres István végezte, aki már több mint negyven éve ül vasárnaponként az orgonához. Az igehirdetés alapigéje az 5 Mózses 8:2-3 versei voltak: „Emlékezz vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened, az Úr...” A templomi együttlét úrvacsorás istentisztelettel zárult Baksy János pálházi lelkipásztor vezetésével. A találkozó kötetlenebb formában folytatódott a Faluházban, szeretetvendégség keretében. Szép alkalom volt ez a nap arra is, hogy a hazajöttek otthonaikban keressék fel régen látott rokonaikat, barátait, ismerőseiket. Voltak, akik elmentek a temetőbe elhunyt szeretteik sírjához. „Isten áldása volt ezen a találkozón, ezért Övé a dicsőség most és mindörökké!”

„Emlékezzetek meg a ti előjáróitokról, a kik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életök végére, kövessétek hitöket.” (Zsid 13, 7)

Horkay Barna emlékére

Horkay Barna (1908-2003) Kistárkányban született. Felmenői minden nemzedéke adott legalább egy lelkipásztort a magyar református anyaszentegyháznak 1720-tól kezdve. Lelkipásztor lett ő is 1932-ben. Hitvalló magatartása miatt 1947-ben letartóztatták, október 17-től 1955. szeptember 5-ig volt a gulágon, családjától és gyülekezetétől (Nagyszöllös) 17 ezer kilométerre a fagyos Szibériában, Kolimán. 79 évesen adta át a szolgálatot Kárpátalján, majd az anyaországba áttelepülve 10 évig még lelkipásztorkodott Tiszaeszláron. Lelki atyja, istápolója volt sokat szenvedett kárpátaljai magyar népünknek.

A kárpátaljai ébredésnek és fogságának történetét megírta: A Keleti Baráti Kör. (Hollandia), 1998. című művében. A Sárospataki Teológiai Akadémia tiszteletbeli tanára volt.

Amikor Kocsi Csörgő Bálint megírta a gályarabok szenvedésének történetét, fontosnak tartotta feltenni a kérdést, hogy miért vállalták a szenvedést és a halált, holott lehetőség nyílt számukra, hogy elkerüljék azokat. Még hitöket sem kellett volna megtagadni, elég lett volna hivatalukról lemondani. Ők azonban nem választhatták ezt az utat, írja a szenvedések tüzen keresztül ment református lelkész:

1. Isten dicsősége védelmébe mindent, nyomorúságot, szenvedést semmi nem kell tartani.
2. Megszegni azt a hitet, melyet

tettek az Istennek és a szent gyülekezetnek, mikor papokká lettek, igen felette nagy vétek lett volna.

3. Az állhatatlanság elveszítette volna az eklézsiákat Magyarországon, sőt Magyarország szabadságát is kockárra tették volna.

A mártírok és a hitvallók élete, sorsa, halála, szenvedése sosem pusztán személyes ügy – állhatatosságuk mindig nagy összefüggésekben szemlélendő. HORKAY BARNA szenvedése és rabsága a magyar református lelkipásztori hivatásnak és a hivatás méltóságának ügye, a magyar reformátusság ügye és egyetemes magyar ügy. Isten Horkay Barna rabságában, a fagyos Szibériában melengette magyarságunk és magyar reformátusságunk életét. A mártírok vére valóban magvetés: Polykarposzok, Szent Johannák, Husz Jánosok, magyar gályarabok, Zimányi Józsefek, Kovács Zoltánok, Horkay Barnák hitvalló szenvedései termik a jövőt.

Krisztus az egyház feje, mi Neki tagjai. Ha a testben a mártírok és hitvallók helyét keressük, azt mondhatjuk, hogy ők a szív, mely a szibbadt, halódó tagokba pumpálja az élető vért. Így dobogott Isten kezében Horkay Barna élete is.

Pataki diák volt. Az az iskola nevelte, amely kormányzót, miniszterelnököt, tudósokat, írókat, 1849-es mártírt adott a hazának. S adott a Krisztus bizonyosság-tételéért szenvedő gályarabokat és szibériai foglyokat, akik nélkül politikai bölcsesség, tudományos talentum, hősi önfeláldozás önmagában nem vezethet célhoz, mert horizontális (földi) síkon nyilvánul meg. A vertikális, a mennyei összefüggésbe a hitvalló élet kapcsolja be azokat.

Újszászy Kálmán a Patakot övező hegyekhez hasonlította a pataki diák lelki arcát. „Az ék-alakú hegyek az egyik legjellemzőbb vonását adják a pataki diákléleknek. Ha szer számhoz lehetne hasonlítani ezt a lelket: nem olyan, mint a balta, amely tör, mint a reszelő, amely finomít, mint a fűrés, amely szabályosan differenci-

ál; hanem olyan, mint a véső, mint az ék. Mint annak, úgy neki is rendeltetése a feszítés. Minden nagy pataki diák ilyen ék volt a magyar életben. Ék volt Kossuth a rendi Magyarország keményen összemalterozott falában; ék volt Kazinczy a magyar nyelv és irodalom zsíros talaján; ék volt Tolnai Dali János a püspöki egyházkormányzat fejedelmekkel megtámogatott bástyájában... És ék volt a többi névtelen is mind.”

Ék volt Horkay Barna is a hitetlenség egyre szélesebben terpeszkedő világában, amikor az ébredés Lelkével élt és prédikált. Ék volt Istent dicsőítő, bibliai életével egy hazug, szemfényvesztő, nagyokat mondó, fenevadat imádó világgal szembeállított vértelű emberrel összecementezett börtönfalában.

Patak adta a példát a feszítő erő gyűjtéséhez: amikor a Nagykönyvtárban meglátta a hívő fejedelem, I. Rákóczi György Bibliáját, elhatározta, hogy hozzá hasonlóan fogja olvasni a Szentírást – naponként két részt. S úgy is lett: egyet egyet mindkét Szövetségből; így táplálkozott Isten Igéjével minden nap. Örökölni is ezt hagyja a pataki diákoknak: Isten szent Igéjének forró szeretetét.

Mindezekért pedig Istené a dicsőség, ahogy a Kollégium jelmondata is hirdeti: Féljétek az Istent és neki adjatok dicsőséget!

Övé a dicsőség Horkay Barna hitvalló életéért is, akinek haló pora fölött valóban elmondhatjuk az anyaszentegyház ősi bizonyosság-tételét:

Szentléleknek edénye volt ez,
Az élő Isten képe volt ez,
A Krisztus Jézus lakott ebben,
Volt Istentől nyert kegyelemben.

Dienes Dénes

Intézményeink

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának életéből

A református gimnázium 473. tanéve kezdődött 2003. Szeptember 1-jén. 23 osztályban 661 tanuló van, a tantestület 64 fős. Az ünnepélyes tanévnyitón került sor az új tanárok fogadalomtételére. Ettől az évtől tanít Patakon Gulyás Orsolya (magyar-ének), Gyenge Zsolt (angol-német), Ian Riches (angol nyelvi lektor), Kovács József (vallás tanár), Kovács Regina (angol), Szabóné Karászi Marianna (nevelőtanár, matematika-fizika), Tamás István (informatika), utóbbiak négyen az iskola öregdiákjai.

A református iskolák országos tanévnyitó ünnepségén küldöttség képviselte iskolánkat.

A Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulója alkalmából a történelem-munkaközösség Vinnainé Lakatos Éva vezetésével rendezvénysorozatot szervezett: koszorúzás, várlátogatás után a diákok R. Várkonyi Ágnes történész professzor rendhagyó történelemóráján vettek részt. A Tudományos Gyűj-

temények Rákóczi kiállításának megnyitóján zenés-verses műsorban szerepeltek tanulóink.

Az MTA Történettudományi Intézete, a Rodostó Alapítvány és a Rákóczi Szövetség Rákóczi-emlékutat szervezett, melyen részt vett dr. Lénárt Attila igazgató, és előadásokat tartott Rákóczi személyisége és A nagyságos fejedelmek megtérése és hite címmel.

A rimaszombati Tompa Mihály Protestáns Gimnázium alapításának 150. évfordulóján küldöttségünk köszöntötte az ünneplőket. A kiskunhalasi tantestület vendégeként Szabadkán és a Palicsi-tónál jártak tanáraink.

Az SDG idei első konferenciája Kunszentmiklóson zajlott, iskolánkat tíz tanuló képviselte Győry Anikó tanárnő vezetésével.

Részt vettünk a nagykőrösi református gimnázium egyházi visszavételének 10. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségen.

Október 14-én Wittner Mária megrendítő hatású előadást tartott az 1956-os forradalomról.

A reformáció emlékünnepé részeként Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetsége elnöke tartott előadást a hazaszeretetről, s átadta a világszövetség Rákóczi-emlékzászlóját dr. Lénárt Attila igazgatónak.

A református iskolák országos atlétikai bajnokságán elért kiemelkedő eredményeink: Ujj Tamás 400 m síkfutás I. hely, Kardos Gábor magasugrás II. hely, Victor Benjámín távolugrás II. hely.

A két tannyelvű iskolák tanulmányi versenyén csapatunk – Nagyházi Nóra 12. E, Halász Nóra 12. E, Földesi Zsolt 13. E, Simkó László 13. E – I. helyezést ért el; felkészítő tanárunk Barta Zoltán.

Sinkóné Tóth Zsuzsanna

A 2004/2005-ös tanévre az alábbi osztályok indítását tervezzük:

- 01 5 évf. magyar-angol két tanítási nyelvvű képzés
- 02 4 évf. kerettantervre épülő emelt szintű angol
- 03 5 évf. nyelvi előkészítő osztály német nyelvből
- 04 4 évf. kerettantervre épülő informatika emelt óraszám
- 05 4 évf. kerettantervre épülő általános tantervű, normál
- 06 6 évf. általános tantervű, normál

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának kódja: 039227

Hátsó sor balról jobbra: Kovács József, Gyenge Zsolt, Tamás István, Ian Riches
Első sor: Kovács Regina, Gulyás Orsolya, Szabóné Karászi Marianna

Érettségi találkozó 2003. június 28-án a Sárospataki Református Kollégiumban

Június utolsó vasárnapja évről évre az „öregdiákok” találkozójának a napja Sárospatakon. A református templomi istentisztelet után az Imateremben gyűlnek össze, hogy emlékezzenek volt tanáraikra, a diákevekre, és köszöntsék az Alma Matert. Az ötven éve érettségizettek közül Csávás Imre beszédéből idézünk:

„...sokadmagammal tulajdonképpen „jogcím nélküli” résztvevői vagyunk a pataki érettségi találkozóknak, neveink nem szerepelnek a végzősök névsorában, képeink nincsenek a tablónkon. A mi osztályaink voltak ugyanis az elsők, melyeket az államosítás után megtizedeltek: hét Patakon kitöltött év után nem jöhettünk ide vissza érettségizni. 1952 nyarán kaptuk az értesítést, hogy a Megyei Tanács „átírányított” bennünket lakóhelyeink szerint illetékes iskolákba. Azok a szerencsések, akik maradhattak, nem tudhatják, mekkora csapás volt ez nekünk: addigra sokunk számára már csak Patak maradt meg otthonnak, családjaink minden elveszítettét elveszítették.

A két végzős osztályból több, mint harmincan váltak akkor száműzötté, a teljes létszámnak csaknem egyharmada. Amint az hamar kiderült, pataki háttérrel nem volt nehéz boldogulnunk új iskoláinkban, de a másol elért sikerek, az új barátok nem pótolhatták igazi Alma Materünket. Kötődésünket Patakhoz semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy itt vagyunk minden találkozóink, mert ide tartozunk, minket nem a Sárospataki Református Kollégium, hanem az államosított gimnázium új urai tagadtak meg és kergettek szét az országban.”

Farkas Elemér, aki 1952-ben szintén nem jöhetett vissza Patakra érettségizni, s aki egészségi állapota miatt nem lehetett jelen, így üzent iskolájának:

...túl a homályba süppedő őszi tájon,
Túl az emlékek szabta szűk határon,
Túl minden gáton, időhegyen át,
Varázslatos-csillogó meseképként
Ragyog, lebeg, vonz, nyűgöz és vakít
Az ősi iskola. Nagy szóval, mint a zsolttár,
Kíáltja szívünk, hogy mindig Te voltál,
PATAK, a forrás, az erő és a hit.
És szívünk ma is a régi ének foglya:
„Te benned bízunk eleitől fogva.”

/Hazafelé – részlet/

Csávás Imre

Összefogásban az erő: 75 évvel ezelőtt alakult meg a Pataki Diákok Országos Szövetsége

1928. október 6-án a Sárospataki Református Főiskola imatermében megalakult a Pataki Diákok Országos Szövetsége (PADOSZ), mely a következő évek során Kazinczy Gábor elnök és Novák Sándor főtítkárral vezetésével komoly szervező- és anyagi erőforrás-gyűjtő munkát végzett, amelyből szobrok, emléktáblák létesültek, kiadványok jelentek meg, ösztöndíjas diákok tanulhattak. Mindez 1931-ben tetőzött, a Kollégium fennállásának 400 éves évfordulójára szervezett ünnepeken. A pataki öregdiákoknak a kollégiummal és az egyházkerülettel közös munkálkodása jelentősen hozzájárult az iskola harmincas évekbeli fellendüléséhez.

Az ígéretesen induló mozgalmat azonban megtorpanásra kényszerítette a világgazdasági válság, majd a háborús helyzet éleződésével a PADOSZ tényleges tevékenysége lassan elorvadt, a második világháború után pedig formálisan is feloszlatták.

Az öregdiák baráti körök szervezett működése – a miskolciak kivételével, akik Palumbo Gyula vezetésével, asztaltársaságnak álcázva, már 1952-ben összejöttek – csak 1956 után indulhatott újra. Néhány volt pataki diák, az érettségi találkozók hangulatát idézően, egy kis beszélgetésre gyűlt össze 1960 júniusában Budapesten, a Rózsadomb étteremben. Ez lett a háború utáni öregdiák mozgalom budapesti nyitánya. Az ismétlődő összejövetelek Harsányi István szervezésében határozott rendszerré formálódtak. Ennek mintájára előbb 1963-ban Debrecenben, majd 1987-ben Nyíregyházán, 1995-ben Ózdon alakultak öregdiák baráti körök. Az öregdiákok szervező erejét a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány létrehozása bizonyítja: az alapítványt a baráti körök tagjai közül 114 alapító hozta létre 1989-ben, azzal a céllal, hogy anyagi erőforrásokat gyűjtson a Sárospataki Református Kollégium visszaállításához. Minthogy ez a cél már 1990-ben megvalósult, az alapítvány a továbbiakban az intézmény működését támogatja.

A Pataki Diákok Szövetsége (PADISZ) végül 1996-ban alakult újra, de eltérően a PADOSZ-tól, ezt nem magán-személyek, hanem intézmények és szervezetek hozták létre. Az országos szövetség ismételt megerősödésében jelentős szerepe volt Kődöböcz Józsefnek.

Az újjáalakult Pataki Diákok Szövetsége célja, hogy a sárospataki iskolák, a város és a zempléni régió érdekében, a sárospataki nevelésügy évszázados értékeit felhasználva élő kapcsolatot alakítson ki a jelenlegi és a volt pataki diákok között, és hasznosítsa a pataki diákok erkölcsi, szellemi, kulturális és kapcsolati tőkét. Céljaink megvalósításában számítunk valamennyi sárospataki diák és tanár ötleteire, javaslataira, vállalásaira és alkotó közreműködésére, közvetlenül vagy valamely tagszervezet keretében.

Bolvári-Takács Gábor

Hírek a Sárospataki Református Teológiai Akadémia életéből

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia Tanácsa 2003. szeptember 1-jén évkezdő csendesnapot tartott Simán.

Dr. Enghy Sándor abújszántói lelkipásztort az Akadémia a Vallástörténeti Tanszék tanárává választotta, aki októberben sikeresen védte meg doktori disszertációját Kolozsvárt.

Szeptember 12-13-án az Akadémia tanévkezdő csendes-hétfőjét tartott „Kövessetek engem, és azt mívelem, hogy embereket halásztok” címmel, melynek fő témája a misszió volt.

Szeptember 15-én kezdődött el a tanítás. Az évkezdést színesítette és egyben nehezítette is, hogy ettől a tanévtől kezdve Akadémiánk bevezette a kreditrendszert. Az érdeklődők számára megtekinthető a tanulmányokkal kapcsolatos elektronikus nyilvántartás is a www.srta.hu honlapon.

Szeptember 21-én az elsőéves hallgatók a Zempléni hegyekben, Simán tartottak gólyatábort dr. Győri István évfolyamvezetővel. Ennek keretében kiszálláson vettek részt az abújszántói gyülekezetben

Október 12-én az Akadémia énekkara kórustalálkozón vett részt Miskolcon.

Szeptembertől a Zrínyi Internátusban jelentős belső átépítésekre került sor. Ez érintette a szobák egy részét, a konyhát, fürdőszobát és a teljes vizesblokk felújítását.

November 8-án Kolozsvárt ünnepélyes keretek között avatták a Protestáns Teológiai Intézet díszdoktorává D. Szabó Dánielt és dr. Frank Sawyer-t.

Az akadémia hallgatói csatlakozva a debreceni és a budapesti teológiák hallgatóinak kezdeményezéséhez, nyilatkozatot fogalmaztak meg a homoszexualitás egyházunkat is érintő problémájával kapcsolatban, s azt a zsinathoz is továbbították:

NYILATKOZAT

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia diáksága vallja, hogy:

A homoszexualitás az azonos neműek egymás iránt érzett szexuális vonzalma és annak fizikális megnyilvánulása.

A Református Egyházunk szerint, amelynek fundamentuma a Szentírás, a homoszexualitás gyakorlása Isten teremtési rendje elleni lázadás, tehát bűn.

Mint bünt, Isten a homoszexualitást megítéli, de a bűnösnek szabadító kegyelmét kínálja fel az Úr Jézus Krisztus által. Az embert örökkévaló szeretettel szerető Isten gyűlöli a homoszexualitást, de irgalmasságra indul a bűnös ember iránt; ezért az egyház küldetésébe beletartozik az is, hogy a homoszexuálisokat bűnbánatra és megtérésre hívja.

Mindennek fényében, egyöntetűen elzárkózunk attól, hogy

a homoszexualitást egyházunk elfogadja, támogassa és népszerűsítse.

Felismerve e kérdés megoldásának időszerűségét, tisztelettel kérjük a Magyarországi Református Egyház Zsinatát, hogy ebben a kérdésben a ma élő ember számára is érthető, biblikus és hitvallásos nyilatkozatot fogalmazzon meg és tegyen közzé.

Nyilatkozatunk megfogalmazásakor a következő bibliai szakaszokra támaszkodunk: 1Móz 19, 1-13; 3Móz 18, 22-23; 3Móz 20, 13; Róm 1, 26-27; 1Kor 6, 9-10.

A nyilatkozatot a teológiai akadémia diáksága nevében Hajdú Ferenc senior, Szalay László V. éves, Benke András és Mező Arnold IV. éves teológiai hallgatók fogalmazták meg.

Hírek és események a Lévay József Református Gimnázium és Diakotthon életéből a 2003/2004-es tanév elején

A Lévay József Református Gimnázium és Diakotthonban húsz osztályban 617 tanuló kezdte el az új tanévet, a Diakotthonunkban pedig 203 tanuló nyert elhelyezést. A nevelőtestület létszáma 62 fő, közülük 11 nevelőtanári feladatokat lát el. A teljes munkatársi közösség 107 fős.

A tanév megkezdése előtt az új tanulóink háromnapos ismerkedési táboron vettek részt augusztus 28. és 30. között. A 124 fiatal osztályfőnökeik, vallásanárai, testnevelő tanáruk és nevelőtanárai kíséretében Dédestapolcsányban töltötték az „éretlen tábor”-t. A táborban az egymással való ismerkedés mellett a tanulók az iskola rendjével, életének sajátosságaival is ismerkedtek. Az áhítatok a lélekben való épülést és Isten igéjének megismerését szolgálták. Így tanulóink már ismerősként kezdhették az új tanévet.

A tanévnyitó ünnepi istentisztelet augusztus 31-én a Kossuth utcai református templomban volt. Az ünnepségen szép számban részt vesznek a szülők is, így fontos közösségi alkalma intézményünknek.

• Iskolapresbitériumunk szeptember 5-én és 6-án vett részt Jósfaón kétnapos továbbképzésen dr. Molnár Miklósné igazgatóhelyettes vezetésével. Ugyanitt erdei iskolai foglalkozást tartott a 8.A osztály Tolnai Zoltánné osztályfőnök vezetésével szeptember 12. és 16. között és a 8.B osztályunk Kovács Sándor osztályfőnök vezetésével szeptember 16. és 20. között. A szervezésért, a vendégszeretetért és a programok lebonyolításában nyújtott segítségükért hálásak vagyunk Hangó Pál nagytiszteletű úrnak, Berecz Béla tanár úrnak az Aggteleki Nemzeti Park munkatársának, és a Borsod-Gömöri Református Egyházmegyének a jósfaói parókián a szálláslehető-ségért.

• Félévenként egy-egy kulturális programon vesznek részt közösen tanulóink. Az első félévben szeptember 16-án az Evangélium Színház előadásában tekinthettük meg Illyés Gyula Fáklyaláng című drámáját, amely az 1848-49-es forradalom és szabadságharc történetét dolgozza fel. Köszönet a művészeknek a maradandó élményért!

• Diakotthonunk közösségi bennmaradós hétvégét tartott október 18-án és 19-én. A közösségi hétvégék célja a közösségformálás azon diákjaink között, akik a hétköznapjaikat a családtól távol töltik, de egymással szorosabb közösségben. A tanévenként négy alkalommal tartott közösségi hétvége első alkalmán a kedvező időt kihasználva a közel kétszáz diák és 11 nevelőtanár bükkí kiránduláson vett részt. Az itt

tartott istentiszteleti alkalmon Sípos Tamás lelképásztor, nevelőtanár szolgált.

• A reformáció emlékünnepélyét október 31-én csendesnap keretében tartottuk. A teljes intézmény számára szervezett alkalmon dr. Szathmáry Sándor nagytiszteletű úr előadással szolgált, a Wycliff Bibliafordító Társaság munkatársai pedig szolgálatukról tájékoztatták vetített képes előadással a jelenlévőket.

• Az tanév első negyedévet záró fontos esemény a „Lévay napok”, amikor intézményünk névadójáról való megemlékezés mellett a diáknapokat is megtartjuk. A diáknapok november 6-án a 12.-es igazgatójelöltek bemutatkozásával és „kampányával” kezdődik, amely után a tanulók és pedagógusok szavazata alapján választják meg a diákigazgatót.

Ebben a tanévben a tanulók szavazata alapján Csoma Krisztián 12. C osztályos tanulókat érte ez a megtiszteltetés. Feladata volt a választást követő diáknap megszervezése és lebonyolítása.

A tanév elejének fontos feladata az éves munkaterv és eseménynaptár összeállítása. Ennek a nagyobb nyilvánosságot is érdeklő részét tesszük közzé. Figyelmet érdemel a szülők számára meghirdetett előadás és beszélgetéssorozat gyermekeikkel kapcsolatos témákban. Ezekre szeretettel várjuk a gyülekezeti tagokat is. A tanárok és lelképásztorok számára közös sportolási lehetőséget kínálunk november 7-től péntekenként, folyamatosan.

A LÉVAY JÓZSEF REFORMÁTUS GIMNÁZIUM ÉS DIÁKOTTHON 2003/2004-ES TANÉVÉNEK fontosabb ESEMÉNYEI

okt. 6. - 16³⁰ - diakotthon - Felelősségünk és lehetőségeink gyermekeink lelki nevelésében (Vendég: Püski Lajos)

okt. 6. - 19⁰⁰ - gimnázium, tanácsterem - Gyülekezet és iskola-erősítjük vagy gyengítjük egymást? (vendég: Püski Lajos)

okt. 31. - Reformációi csendes nap

nov. 7. - 19⁰⁰-21⁰⁰ - tornaterem - „mozduljunk együtt” (ezután péntekenként) sportolási lehetőség lelkésznek és tanároknak

nov. 12. - 16³⁰ - diakotthon - A serdülőkor előtti és serdülőkori magatartási problémák, és ezek helyes kezelése. (Bevezető gondolatok: Dr. Nagy Beáta, klinikai gyermek szakpszichológus)

nov. 19-20. - 8⁰⁰ - díszterem - Nyílt nap

nov. 24. - 16³⁰ - diakotthon - Egészséges életvezetés. Stesszelhárítás - már a serdülőkorban? (Bevezető gondolatok: Hajdú Éva, szakpszichológus)

dec. 5. - 16⁰⁰ - Kossuth u. templ. - Szalagavató

dec. 16. - 17⁰⁰ - Rónai Műv. K. - „Népek karácsonya” idegen nyelvi műsor

dec. 19. - Advent-karácsonyi csendes nap

dec. 19. - 17⁰⁰ - Kossuth u. templ. - Karácsonyi hangverseny

jan. 19. - 16³⁰ - diakotthon - Merre tovább? - pályaválasztás előtt. Hogyan segítsük gyermekeink pályaválasztását? (Bevezető gondolatok: Dr. Zolnayné Takács Judit pedagógus)

jan. 27. - 8⁰⁰ - díszterem - Nyílt nap

febr. 9. - 16³⁰ - diakotthon - Legális és illegális drogok. Testi és lelki hatásuk. (Bevezető gondolatok: Dr. Gyulai Ákosné az ÁNTSZ munkatársa)

febr. 13. - Jelentkezési határidő

ápr. 8. - Húsvéti csendes nap

máj. 8. - 9⁰⁰ - Gimnázium - 11⁰⁰ Kossuth u. templ. - Ballagás

jún. 19. - 10⁰⁰ - Kossuth u. templ. - Tanévzáró ünnepi istentisztelet

jún. 25. - 10⁰⁰-15⁰⁰ - Szentlélek, turista park Lelkész-tanár találkozó

Szünetek: őszi: okt. 19-26., téli: dec. 20-jan. 4., tavaszi: ápr. 09-18.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt a nagyobb nyilvánosság számára is meghirdetett rendezvényeinkre. Advent érkezével, karácsony közeledtével kívánunk gyülekezeteinknek, azok tagjainak és elöljáróinak Istentől áldott várakozást, az Úr Jézusban és egymásban is megtapasztalt örömet.

A Lévay József Református Gimnázium és Diakotthon nevelőtestülete és munkatársi közössége

NYÁRI TÁBOR

Talán meglepő, hogy az egyház intézményeiről szóló rovatban egy nyári táborról írt beszámolót talál az olvasó. A látszattal ellentétben nem történt tévedés. A sárospataki gyermektábor egyházkerületi intézmény, bár nem klasszikus értelemben. Hosszú évek óta gyermekek százai töltenek el itt egy-egy hetet, sokan rendszeresen itt nyaralnak, sőt, többen vannak olyanok is, akik először nyaralni érkeztek még gyermekként, most pedig szervezőként, segítőként vesznek részt a tábor munkájában. A tábor múltjáról, jelenéről, mindennapjairól és jelentőségéről kérdezve Szőnyi Tamás és Kolombán Gábor lelképásztorokat, a tábor vezetőit, megtudhatjuk, hogy a táborozás nem Sárospatakon kezdődött. A hetvenes évek végétől Debrecenbe jártak a tiszáninneri gyermekek tíznapos nyári konferenciára. Legnagyobb segítséget ez a lehetőség az elmaradt konfirmáció előtti hitoktatás pótlásában jelentett, sok esetben azonban még a lelkészutánpótlásban is éreztette hatását. 1989-ben a sárospataki kollégium visszakerült egyházi kézbe. Június 30-án az állam visszaadta, és július elsején Szécsényi György vezetésével már Patakon, a Zrínyi Kollégiumban nyílt meg a

tábor. A körülmények ideálisak: iskolakert és a sportpálya jó lehetőség a mozgásra és szabadtéri programok lebonyolítására, a Kollégium internátusait igénybe vehetik mint szálláslehetőséget, az étkezést pedig meg tudják oldani a „Mudrányban” (táptábor), és minden gyalog elérhető. A reggeli és esti áhítatoknak a sárospataki templom ad otthont.

1990-től az Enyedy Andor Lelkész-kör kapta meg a tábor vezetésének lehetőségét, melynek tagjai egymást váltva látták el a feladatot. A munkatársak lelképásztorok, teológiai hallgatók, pedagógusok. Van köztük olyan, akinek ez a nyári gyakorlata, de olyan is, akinek a nyári szabadsága.

A tábor programjára jellemző, hogy átmenetet ad az iskola és a vakáció között. Délelőtt a reggeli tevékenységek és áhítat után tíz órától három „óra” van. Ezek témáját és hosszúságát igyekeznek a gyermekek „nyári figyelméhez” szabni. A témák általában egyszerűek, könnyen megjegyezhetőek és rövid címeket kapnak. Idén például „Hívásod van” címmel Sámuelről, a tanítványok elhívásáról és Zákheusról tanultak a gyermekek, egyháztörténetből pedig az évforduló kapcsán a

Rákóczi szabadságharcra ismerkedtek. A délutáni programokat szabadon választhatják. A legnépszerűbb a strandolás, de nagy érdeklődéssel fogadták a kézműves foglalkozásokat is. Van íjászás, foci, játékos akadályverseny pontgyűjtéssel, könyvjutalmakkal. A gyermekek minden évben meglátogatják a Nagykönyvtárat is. A foglalkozások este kilencig tartanak, de a munkatársak feladata nem fejeződik be ekkor, hiszen a nyaralás és jó hangulat nem könnyű ellenfelek, amikor arról van szó, hogy ideje lefeküdni, sőt, felváltva el kell látniuk az éjszakai ügyeletet is.

A táborba majdnem minden gyermek eljöhét az egyházkerület gyülekezeteiből. Az alsó korhatárt az első befejezett iskolai év jelenti, a felső korhatár pedig a 18 év. Hogy minél szélesebb réteg számára elérhetővé tegyék a nyaralás lehetőségét, a szervezők igyekeznek a költségeket minimálisra csökkenteni. Ehhez a tavalyi évben minisztériumi pályázaton elnyert összeg nyújtott segítséget, idén pedig az egyházkerület járult hozzá jelentős anyagi támogatással a tábor sikeres lebonyolításához.

Barnóczki Anita

Ilyeneké az Istennek országa 2003 június 20-án ünnepeltük a Tiszáninneri Református Egyházkerület Miskolc-Diósgyőri Óvodájának 10 éves jubileumát.

42 fő gyermekkel indultunk el, ma 92 gyermeket nevelünk három csoportban.

Az óvoda régi épületét a fenntartó felújította, átépítette, nagy áldozatvállalással működteti, támogatja.

2002. szeptember 1-jén tagóvodával bővült az intézmény, melynek telephelye a belvárosban van, a Görgey út 20. szám alatt.

A tagóvodában 65 gyermeket nevelünk református keresztyén értékeink, hitvallásunk szerint.

Tíz év alatt gyakran felmerült a kérdés: hogyan dolgozunk, nevelünk, van-e igény az óvodai szolgálatokra, honnan érkeznek a gyermekeink, stb.

Pár szorban nehéz lenne választ adni, de a mi Urunk határozott szavakkal meg-

magyarázta a „nagyoknak,” ilyeneké az Istennek országa!

Amennyiben komolyan vesszük a szavait, és lélekben átéljük az evangéliumokban leírt helyzetet, a követendő szavak még súlyosabbak.

„Bizony mondom néktek: Aki nem úgy fogadja az Istennek országát, mint

gyermek, semmiképpen sem megye oda.”

Óvodapedagógusként ilyen egyszerű megérteni Jézus kijelentett igéjét. Óvodásaink bátran vallják, hogy imádkozni kell, imádságban bátran kérnek akár egy legegyszerűbb dolgot is az Úrtól, de csillogó szemükkel és tiszta szívvel mondják: Köszönöm Úr Jézus, hogy szeretsz, hogy meghaltál értem és feltámadtál értem.

Nem jelent különösebb gondot: „Áldás, békesség”-et köszönniük autóbu-

szon, villamoson vagy éppen erdei verseyen.

Nem szégyenkeznek, ha arról kell beszélni, hogy Isten a Teremtő.

Nem mosolyognak, ha arról van szó, hogy Jézus Krisztus ma is köztünk van, gyógyít, szabadít, tanít. Gyermekünknek köszönhető, hogy nagymama előkeresi a régi imádságos könyvet, előveszi a „nagy Károli”, és könnyeivel törli le róla port. Immár nem szégyen forgatni, mert a kisunokám is ismeri.

Gyermekeink beszélnek a fiatal szüleiknek arról, hogy Jézus Krisztus békességet tud adni az otthonokba, hogy lehet és kell imádkozni a mindennapi kenyérünkért, most van, aki meghallgatja.

Jézus Krisztus azt mondja: ha nem így fogadjuk Isten országát, nem vagyunk annak tagjai. Ezért van szükség az óvodára, és bár fenntartásuk, támogatásuk, áldozatvállalással jár, a legnagyobb áldozat már régen kifizetett a kereszten.

Végezetül legyen a következő történetünk:

Egy kisfiú templomot rajzol sok-sok székkal, de csupán két-három felnőtt ült a székeken. Miért rajzoltál ennyi széket, ha alig van ember a templomban? — kérdeztük?

Azért, felelte a kisfiú, mert látom, hogy egyszer majd sokan lesznek...

Adja meg az Úr, hogy az „egyszer majd” minél hamarabb eljőjön!
Áldás, békesség!

Papp Lászlóné
óvodavezető

„...mert látom, hogy egyszer majd sokan lesznek...”

„Az Úrtól lett ez és csodálatos a mi szemeink előtt” /Zsolt. 118. 23/

Bemutatkozik a Miskolc-Diógyőri Református Általános Iskola

A Miskolc-Diógyőri Református Általános Iskola festői környezetben, a Diógyőri várral szemben, a Bükk lábánál helyezkedik el. A történelmi várnegyed a múltat idézi, református iskolánk a jelenben a jövőt is képviseli.

1994-ben újrainduló református iskolánkban az oktató-nevelő munka során igyekeztünk a református egyházi iskolai nevelésben rejülő – más iskolánktól megkülönböztető – egyedi református jelleget megvalósítani, a keresztyén nevelés nemes hagyományait követni. A reformáció ünnepének küszöbén ez különösen nagy hangsúlyt kap, mivel reformátor elődeink becsül-

ték a tudományokat, koruk tudós, iskolázott emberei voltak, akik egyedül a Szentírásban találták meg azt a lelki utat, amin az ember eljuthat a szeretet Istenéhez. Felismerték, hogy egyedül kegyelemből, egyedül hit által, egyedül Krisztuson át lehet eljutni a szeretet Istenéhez (Sola Gratia, Sola Fide, Sola Christus). Így természetesen a szeretetet, a krisztusi szeretet állítottuk iskolai nevelésünk középpontjába.

Személyi feltételek:

A Miskolc-Diógyőri Református Általános Iskolában a 2003/2004-es tanévben 14 tanulócsoporthoz tartozó 283 gyermekkel. 8 napkö-

zis csoport és egy tanulószobai csoport működik délutánonként.

Az intézmény feladatának sikerét 44 dolgozó, közülük 35 főállású pedagógus szolgálja. Szakos ellátottságunk százszázalékos.

A nevelőtestületben 17 tanító és 18 tanár dolgozik. A nevelőtestület tevékenységét koordinálják a munkaközösségek (hittan, alsótagozati: magyar, matematika. Felsőtagozati: humán, reál munkaközösségek.)

Az iskolában végzett oktató-nevelő munkát a technikai dolgozók, iskolatitkár, pedagógiai asszisztens, gazdasági vezető, – könyvelők, hivatalsegédek segítik, a tanulók és a pedagógusok

számára a feltételeket zökkenőmentesen biztosítják.

Tárgyi, dologi feltételek:

1994-ben 22 tanulóval, egy osztállyal, 2 tanítóval a Tánacsics téren a diósgyőri református templom kertjében lévő visszakapott református iskola épületében kezdtünk.

1996-ben átköltöztünk a Nagy Lajos király úti épületbe, melyet a Tiszáninneri Református Egyházkerület megvásárolt. Alulról építkező iskolaként létszámunk minden évben bővült egy osztállyal. 1998-ban a felső tagozatnak vissza kellett menni a Tánacsics téri iskolába. Ez az épület a Diósgyőri Egyházközség tulajdona. Ezúton is megköszönjük a lehetőséget, hogy helyet biztosítottak.

A megnövekedett tanulólétszám, a megosztottság (alsó-felső két helyen) többletköltséget jelentett, és pedagógiai szempontból sem volt gondoktól mentes. Szaktantermekkel nem rendelkezünk, szertáraink nem voltak, a tanári szoba is hiányzott. Elkerülhetetlen volt az új szárny felépítése, hogy a törvényi előírásoknak megfeleljünk.

2002. június 14-én Isten segítségével letettük az új épületszárny alapkövét. Ebben 10 tanterem épült a megfelelő kiszolgáló helyiségekkel, feszített munkával. A jó Isten gondviselő szeretete, kegyelme révén 2003/2004-es tanévet a felsősök már az új épületbe kezdték.

Végre együtt lehetünk! Természetesen sok feladatunk van, hiszen otthonosan be kell rendeznünk, felszereléseket kell venni a szaktantermekbe (fizikai, kémiai, technikai eszközöket/).

Bútorokat kaptunk magyar és holland testvéreinktől, így minden termet be tudtunk rendezni. Nagyon szépen köszönjük irántunk való testvéri szeretetüket. Igen nagy segítséget jelentett! A jövő feladata lesz még a tornaterem megépítése – jelenleg az Evangélikus Egyházközség tornatermében tornázunk. Ebédlőnk, konyhánk, melegítőkonyhánk nincs, a Talizmán étterembe járunk ebédelni. A jövőben még sok megoldásra váró feladatunk

lesz. A tornaterem, ebédlő, melegítőkonyha megépítéséhez rengeteg pénz kell! Imádságban hordozzuk iskolaügyünket a jövő feladatainak megvalósítása ügyében.

Az iskola nevelési és oktatási céljai:

A református iskolarendszer tagjaként tovább visszük a keresztyén nevelés oktatás nemes hagyományait. A ma-

Az új épületszárny

gyar iskolarendszer tagjaként is a magyar oktatásra még nem is olyan régen általában jellemző teljesítmény- és nevelésközpontú elveket követjük. Teljesítményképes tudást csak tanulással, követelmények felállításával lehet elérni. Napjainkban nagyon sokféle pedagógiai elképzeléssel találkozunk a magyar közoktatásban. Egyrészt örülünk a választási lehetőségnek, másrészt megdöbbenünk azokon a pedagógiai elveken, melyek nem vezetnek magas színvonalú tudáshoz. A képesség, készség kifejlesztéséhez az ismeretanyag alapos begyakorlásán, elsajátításán keresztül jutunk. Csak akkor tud a tanuló tanítás-tanulás folyamatában aktívan részt venni, a kreatív gondolkodási képességüket csak akkor tudjuk fejleszteni, ha van egy biztos alapismeret, tudás!

Erős fundamentumot kell lerakni az általános iskolában. Követelünk igaz hittel, szeretettel!

Olyan nevelésben kívánjuk tanítványainkat részesíteni, amely segíti őket az erkölcsi érzésben, erkölcsi életvitelben, az egészséges erkölcsi döntések meghozatalában. Az embernek nem csak tudnia kell, hogy mit

tegyen, hanem akarni is kell a helyes cselekvést. Az akaraterőt is fejlesztenünk kell a helyes cselekvés érdekében. Korinthus 5:10 –ben olvashatunk erről. „Mert nekünk meg kell jelenjünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki ki megjutalmaztassék aszerint, amiket testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszat.

Keresztyén mivoltunkhoz méltóan református iskolánkban kiemelkedő helyet foglal el a gyermekek hitbeli nevelése. A hetet Istentisztelettel kezdjük a diósgyőri református templomban, Péter András nagytiszteletű úr szolgálataival. Építő, erőt adó, felkészítő erejű hitbeli alkalmak. Hittanórát tartunk heti két órában. A tanárok részére minden héten egy tanári bibliaórát szerveztünk

lelki erősítésül. Az egyházi ünnepekkel tisztelettel megünnepeljük, természetesen az államiakat is. Tanítványaink megtanulnak imádkozni, megismerik a Bibliát, zsoltárokat, dicséreteket tanulnak. Zsoltárenekklő tudásukról számot adhatnak zsoltárenekklő, Bibliáismereti versenyeken.

Oktatásunk színvonalának magasán tartása érdekében mindig igyekszünk megragadni azokat a lehetőségeket, melyek révén az általános iskolában kötelezően elsajátítandó ismereteknél többet adhatunk tanulóinknak. A matematikát heti 5 órában tanítjuk. Az angolt emelt óraszámban, a németet fakultációban oktatjuk a felső tagozatos gyerekek részére az igénynek megfelelően. A sokoldalú személyiségfejlesztést segítik elő szakköreink: a hittan, magyar, informatika, rajz, ügyes kezek, énekkar, néptánc, sportkör. A néptáncot a Diósgyőri Alapfokú Művészeti Tánciskola /Szinavölgyi Néptánc Együttes/ tanárai oktatják. Mintegy 180 tanulóink ismerkedik népi kultúránkkal, a magyar tánccal.

A tanulók zenei műveltségének magas színvonalú fejlesztését segítik elő az Erkel Ferenc Zeneiskolába, ahová sok tanulóink jár szolfézsra, illetve hangszeres oktatásra.

Bekapcsolódunk a városi versenyekbe, illetve a református iskolák által szervezett országos versenyekbe, amelyeken szép eredményeket értünk el. Iskolánkban magyar anyanyelvünk oktatására nagy hangsúlyt fektetünk. Hagyományunk – már negyedik éve mi rendezzük – az Országos Olvasási és Helyesírási Versenyt. 2003-ban 12 református iskolából 119 gyerek mérte össze tudását.

Minden évben az elsősök kivételével 1 hetet erdei iskolában tanulnak a gyerekek /Hollóstetőn, Rókafarmon, Szilvásváradon, Telkibányán, Bánkúton, Emmausban/

Törekszünk szűkebb hazánk, a környék megismerésére, a hazaszeretet erősítésére.

Természetesen alapvető célunk újraindulásunk óta változatlan: olyan fiatalokat kívánunk nevelni, akik lelkiileg szilárd alapon állnak, jól ismerik a Biblia világát, Isten és az emberek szeretetét Jézus Krisztuson keresztül tanulják meg. Másrészt olyan fiatalokat akarunk nevelni, akik az önálló élethez, a továbbtanuláshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel rendelkeznek, mások javát is keresik, egyházunkhoz hűek, nemzetüket, hazájukat igazi református magyarként szeretik.

Iskolánk az elmúlt 9 évben sok-sok munkával – teljesen a nulláról indult – sok nehézséggel, gondokkal, de mindig Istenbe vetett hittel, bizalommal kivívta hírnevét, tekintélyét, megszerezte a szülők bizalmát. Tanítványaink szeretik az iskolát.

Céljaink elérésében, megvalósításában sokat köszönhetünk fenntartónknak, a Tiszáninneri Református Egyházkerületnek. Hálás köszönetünket kifejezve kérjük további támogatásukat, szeretetüket. Bízunk a helyzetfelismerő képességeikben, hittel teli döntéseikben, melyek előreviszik a református iskolakultúránkat. Ha visszatekintünk, az évek során láthatjuk, hogy az alulról építkező iskolánkat áldás kísérte. Ezt az áldást kérem, és kérjük továbbra is gyermekeink életére, oktató nevelő munkánkra.

Iskolánk vezéréigéjével zárom beszámolómat

„Azoknak akik Istent szeretik, minden javukra van.” (Róma 8:28)

Varga Albertné, igazgató

Évnyitó a Máonban

„...azokat, amelyek a hátam mögött vannak, elfelejtvén, azoknak pedig, amelyek előtttem vannak, nekik dőlven, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.” (Filippi 3,14)

Hagyományainknak megfelelően ebben a tanévben is megrendeztük tanévnyitó alkalmunkat (szeptember 12.), ahol a szülőkön, hozzátartozókon, lakókon és dolgozókon kívül jelen voltak Ábrám Tibor egyházkerületi főgondnok, a Máon Református Szeretetotthon Igazgatótanácsának tagjai és az otthon előző vezetője is. Taracközi Gerzson, miskolci lekipásztor hirdette közöttünk az Igét. Hadd álljon itt egyik dolgozónk, Mészáros Gyula verse, amelyet kifejezetten erre az ünnepélyes alkalomra írt:

Az a tény, hogy eljutottunk erre a napra,
Az, hogy a Máon-nak van fejlődése, küldetéstudata,
Látjuk, hogyan megyünk lépésről lépésre,
Ezt nem más táplálta, mint a Mindenható keze.

Köszönjük most Nekí, s emellett mindenkinek,
Aki beállt szolgálni, s lett eszköze,
Örülünk mindenkinek, aki eljött
A rosszidő ellenére, ami ránk köszöntött.

A lázas készülődés, a várakozás fiataljaink között,
Íme, most beért, s elsimult minden göröngy,
Hogy ünnepélyesen elkezdjük az évet,
Újabb fejezettel gazdagodjon az élet.

A rég várt találkozások minden pillanata,
Az új ismeretségek hosszú sora,
Legyen most is és egész évben,
Nekünk és fiataljaink hasznára itt.

Ezután is csak úgy tudunk tovább haladni,
Hogy az Úr gondviselése tud rajtunk maradni,
E ház lakói és bejárói javára,
És mindannyiunk boldogulására.

A Máon jelentése: menedék (héber szó, a Bibliából származik). Menedék vagyunk olyan emberek számára, akik gondolkodásukban, érzelmeik megélésében, a világ észlelésében és tetteikben másak. Köztünk és velünk élnek. A menedék akkor ér valamit, ha ott azt kapják, amire szükségük van és amire vágnak. Szeretetre – ami nemcsak szó, elfogadásra – ami biztató, biztosságra – ami állandó. A menedék örök, ha Istentől való.

Gubányi Katalin
intézményvezető

Szerkesztői jegyzet

Először is azért, mert kényes témákat szeretnénk benne fölvetni, meggyőződésünk ugyanis, hogy vannak kényes témák egyházunkban, melyek egyaránt érintenek minden gyülekezeti tagot, köztük a presbitereket, gondnokokat, lelkipásztorokat. Ezekről sokszor, sokféle közösségben beszélünk, beszélgetünk, legtöbbször azonban inkább csak panasz, keresztyén cinizmus vagy pletykaféleség lesz szavainkból. Szerettünk volna és szeretnénk is lehetőséget adni a konstruktív együttgondolkodásra. Aggodalmunk másik oka az volt, hogy vajon sikerül-e megtalálni azokat a témákat, amelyek valóban érnek annyit, hogy aki olvassa, reagáljon rá. Többször latolgattuk, vajon ír-e valaki? Örömmel tapasztaltuk, hogy érkeztek válaszok, amelyeket most leközzölhetünk. Köszönjük azoknak, akik írtak, és azoknak is, akik ugyan nem ragadtak tollat, de végigolvasták sorainkat, és együtt gondolkodtak velünk.

Személyes hozzászólás a konfirmáció gyakorlatához

Néhány év óta egy mélységes fájdalom él bennem a konfirmációval kapcsolatban. Ennek oka, hogy úgy tíz éve volt egy hittanos csoportom. Egy olyan csoport, ami még lelkészi álomnak is túlzás. Heti két órában volt hittan, vasárnap gyermek-istentisztelet. Ennek a csoportnak a tagjai minden hittanórán ott voltak és a gyermek-istentiszteleten is öt éven keresztül. Óráról órára mindent megtanultak. Olyan jól haladtunk a hittanos anyaggal, hogy mire elérkezett a konfirmáció, az már alapvizsgás dolgokat is tartalmazott. Minden hittanórának, illetve konfirmációs órának volt egy refrénje: „Nem azért konfirmálunk, hogy egy életre le legyen tudva az egyház, hanem azért, hogy a gyülekezet templomba járó, úrvacsorával élő tagjai legyünk”. Ezt a mondatot különösen megtanulta ez a csoport. Legalábbis azt hittem. Konfirmáció után jártak is templomba, aztán járogattak, később már nem is járogattak csak úrvacsorázni, most már csak karácsonykor és húsvétkor úrvacsoráznak. Pedig biztosra vettem, hogy ebből a csoportból mindenki rendszeresen fog járni templomba. Nem így történt.

Ez sok aggályt szült bennem, a konfirmációval kapcsolatban. A legbecsületesebb, a leghosszabb távra tervezett hittanoktatói munka sem elegendő, hogy legyőzzük a „kikonfirmálás” átkát? Az sem elég, ha a hétnyolc évi hittanoktatást eleve „konfirmációi előkészítésnek” fogjuk fel, és a kezdetektől a végcélra (templomba járó gyülekezeti taggá nevelés) irányítjuk a gyermekek figyel-

mét? Minek ez az egész gyakorlat, ha eleve kudarcra van ítélve?

De elméleti aggályaim is támadtak és el sem múltak. „A konfirmáció hitünk megerősítése a Szent Lélek által” – mondjuk a konfirmációi oktatás elején. Kérdésem, hogy mifajta hité? Hoznak magukkal a konfirmandus jelöltek hitet? Honnan? Azoktól a szüleiktől, akik történelmi okok miatt kimaradtak a hittanoktatásból? Másik elméleti aggályom maga a tananyag. Biztos-e, hogy csak a javarészt a dogmatika tárgyához tartozó kérdésekre adott válaszokkal vallhatja meg a hitét a 13-14 éves, szekularizált környezetben nevelkedő gyerek? Mit ért meg a Heidelbergi Kátéből, ami egy egész életre szóló „tananyag”, egy serdülő fiatal a 21-ik század elején? Nem beszélnek-e ők és mi egy teljesen más nyelvet, nem érezzük minden órán a kommunikációs zavart?

Csalódásom és aggályaim ellenére ugyanolyan lelkiismeretesen kezdem el a hittanoktatást és konfirmációi előkészítést minden szeptemberben, mint azelőtt. De még több imádsággal, még jobban figyelve a növekedést adó Istenre, még jobban tudatosítva magamban, hogy más az, aki plántál és más az, aki öntöz. És évről évre mindig híva és várva Isten Szent Lelkét, aki nem csak tant adhat, hanem hitet is, így egészszé téve a hittanoktatást. Az elmúlt tíz év folyamán egyre inkább világossá lett a számomra, hogy a konfirmációs gyakorlat kapcsán igazán nem látásban járunk, hanem hitben, és áldást csak akkor várhatunk, ha élő reménységgel végezzük a hittanoktatás és a konfirmálás szolgálatát.

Mivel a konfirmációs gyakorlatunk

számomra a fent említett módon személyes kérdésemmé vált, nagyon örültem az előbbi számban megjelent vitaindító cikknek. Kíváncsian vártam a hozzászólásokat. Aztán értesültem róla, hogy nem nagyon érkeznek a hozzászólások. Elhatároztam, hogy írok egy provokatív cikket, ami csak a negatívumokat tartalmazza, majd csak megcáfolja valaki. Annak érdekében, hogy állításaimat a negatívumokról alátámaszthassam, a legilletékesebbekhez fordultam. Megkértem néhány konfirmációra készülő gyereket, írja le néhány mondatban, mit jelent számára az, hogy konfirmálni fog. Ószinteségtől csillogó szemekkel, a többiek előtt egy kicsit szégyenlősen felolvasták válaszaikat. Néhány általam rendbe szedett mondat közülük: „Számomra a konfirmálás azt jelenti, hogy utána nem hittanra fogok járni, hanem templomba és rendszeresen járok úrvacsorázni” (Koncol Evelin 7.o.) - „Keresztelésemkor a szüleim vállalták, hogy úgy nevelnek, hogy később én magam tegyek tanúbizonyságot hitemről. A konfirmálás alkalmából én ezt meg is teszem” (Bodnár Éva 7.o.) „Isten előtt is tanúbizonyságot teszek hittani tudásomról” (Papp Klaudia 7.o.) A provokatív cikkemhez szükséges gyermeki alátámasztás nem született meg. Minden megkérdezett válaszában szerepelt, hogy a konfirmálás az Úr asztala felé mutat. „Azért szerelmes atyámfiai erősen álljatok, mozdíthatatlanul buzgólkodván az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 15,58.)

Varga Zsolt
Kovácsvágás

Á+B!
Konfirmáció=KÁMFoRmáció ??!

Előjáróban két dolgot: Először bocsánatot kérek a következőkért (!) - másodsor meg azért, mert soraim nem adják a „megoldást”.

Mert hogy a konfirmációról beszélni - bár egyszerű dolog, mert van hozzá elég nagy szám - sokadszori nekifutásra is igencsak nehéznek tűnik. A Sárospataki Református Lapokban megjelent cikknek örülök - és szükségesnek is tartom! Mindkettőt egyszerre - már csak azért is, mert akadnak olyan lelkészek, akik a saját véleményüket-gyakorlatukat tartják (hogy ne mondjam: „egyedül üdvözítőnek”) „kánonnak”, s értetlenkedve tekintenek a sok problémázóra: csak ezt kéne csinálniuk... Mikközben az ő kezük között felnövő ifjakkal kapcsolatban is ugyanaz a kérdés, mint a többiekkel. (Avagy: mire jó a struccpolitika.)

Míndzt a következő „szöveggel” lehet összefoglalóan szemléltetni:
Azt mondja a jámbor falusi rabbi:

- Hogy a mi városaink hogy tele lehetnek hittell
- Nu de rabbi! Hogy mondhatysz te ilyet?! - kérdezik tőle a hitközség tagjai.
- Hát csak úgy - felel a rabbi -, hogy a fiaink mind tele vannak hittell, amikor elindulnak a városokba. S mire hazajönnek - mindet otthagyták!
Nem tudok szabadulni attól a kényszerképzettől, hogy nemcsak a hivatkozott írás, hanem a konfirmáció kérdéskörével kapcsolatos többi „eszmélődésünk” is annak az orvosnak a hozzáállásához hasonlít, aki megkérdi a betegétől:
- Mondja bátyám, mi bajad?
- Jaj, doktor úr, nagyon fáj a bal lábam! Tudja, úgy a térgyem alatt!
- Jól van bátyám, feküdjön fel ide - s mingyár' meggyógyítom én a maga bal lábát!
Szóval egyenkint gyógyíthatjuk mi a beteg egyes részeit külön-külön, legfeljebb mire végigmegyünk rajta, akár egészen bele is halhat!
Bocsánat - de ezzel nem abban a kérdésben óhajtanám pesszimizmusomat kinyilvánítani, hogy a „kámformáció” ne lenne „kezelhető”. Pusztán arra szeretnék utalni, hogy -legalábbis véleményem szerint- ez is csak egyik tünete a keresztyén anyaszentegyházunk általános állapotának. És nem tüneti kezeléssel kellene próbálkozni - bár a tünetek minél pontosabb felmérése, az orvostudományban legalább, segítséget szokott jelenteni. (További „ötleteimet” is szívesen megosztom a

Tisztelt Szerkesztőséggel - már amennyiben egyáltalán igényt tartanak rá.

Amennyiben nem, úgy - mint ref. énekünk is mondja: „...Bűnös szívem óh, vedDEL!” Szolgatársi köszöntéssel:

Miskolczy József, Tiszapalkonya

Tisztelt Szerkesztőség!

Amennyiben erre lehetőség nyílik, - ez úton szeretnénk közzétenni a mályi, és a nyékládházai gyülekezetek konfirmandusainak fényképét. A Nyék-Ládháza-Mályi gyülekezetekben 4 óvodában, 2 iskolában több mint 250 gyermek és fiatal részesül hittanoktatásban, amelyet segédlelkész, hittanár és lelkipásztorok végeznek.

Isten iránti hálával vettük, hogy ebben az esztendőben, a 2003-2004-es tanévben jelentkezett a 14. És 15. Diákunk a Teológiai Akadémián való továbbtanulásra. Imádságban gondolunk rájuk, és kérjük Istentől továbbra is a vágyva várt gyülekezeti-egyházi megújulást.

Szerkesztőség munkájára, életére Isten áldását kéri

Tisztelettel és szeretettel:
Mátyás Sándor lelkipásztor
Nyékládháza, 2003.szept.29.

Holtomiglan- holtodiglan?

Legalőször is hadd mondjuk el Laz olvasónak, hogy nem tanítani szeretnénk ezzel az írásunkkal. Nem kioktatásnak szánjuk, nem is ítéletnek. Együttgondolkodásra hívunk most, olvasó, egy olyan kérdésben, ami

létezik, ami közelebből vagy távolabbról mindnyájunkat érint, és amelyben keresztyén emberként szavainkkal, tetteinkkel vagy magatartásunkkal állást kell foglalnunk, és akarva-akaratlanul állást is foglalnunk. Kérni szeretnénk: gondolkodjunk együtt! Mi is ezt tettük e rövid cikk megírása előtt: együtt gondolkodtunk nálunk tapasztaltabb, bölcsőbb lelkipásztorokkal, akiknek köszönettel tartozunk, hogy megosztották velünk véleményüket. Szeretnénk ugyanígy tenni minden olyan véleményvel, amely erre az írásra válaszként érkezik.

Napjainkban egyre nagyobb ritkáságnak számít, ha valaki nem élettársi kapcsolatban él, nem válik el, hanem boldognak tartja magát házasságában. A családok széthullása jellemzi korunkat, amelyet keresztyénként vagy támogattunk, vagy próbálunk valamit tenni ellene. Támogatjuk ezt a folyamatot, ha struccként homokba dugjuk a fejünket, és tudomást sem veszünk róla. Meg is kerülhetjük a problémát. Mondhatjuk például azt, hogy sajnos ilyen a világunk, mit tehetnénk, el kell fogadnunk, hogy ez mások életében már csak így működik, esetleg így ala-

kult a mi életünkben is, gyülekezeti tagokéban, lelkipásztorokéban, egyházi vezetőkében. Segít-e rajtunk, gyógyít-e bennünket, ha teológiánk, egyházunk tanítása egyszerűen sodródik a változó élettel, nevetségessé téve önmagát? Jézus korában is gyakoriak voltak azonban a válások, Jézus mégsem megy el egyszerűen a probléma mellett. Könnyű volt válni, hiszen a férfi egyszerűen váló levelet adott feleségének, ha valami kivetnivalót talált benne, és ezzel meg is volt oldva a házasság kérdése. Mózes ötödik könyvében már megtaláljuk a váló levélről szóló rendelkezést, Jézus azonban azt tanítja, hogy az ember szívének keménysége miatt volt (van?) ez a lehetőség. Persze elfogadhatjuk ezt: ilyen az ember, kemény a szíve, bűnös, hajlamos a bűnre, vagy éppen kiemelhetjük azt Jézus szavaiból, hogy „amit Isten egybeszerkesztett, azt ember szét ne válassza”, és a kiemelésen túl törvényt is tehetjük ezt a mondatot. Nem megkerülése-e ez is a problémának? Egyszerűen elítéljük azokat, akik elváltak, kirekesztjük őket közösségeinkből, vagy legalábbis nem szívesen látjuk őket, ezzel azonban csak azt oldjuk meg, hogy ne kelljen szembe-sülnünk a problémával, esetleg abba a hamis örömbé ringatjuk magunkat, hogy mi azért mégiscsak jobbak vagyunk. Hogyan lehet nem pusztán Jézus kiragadott szavai szerint, hanem krisztusi „összefüggésben” szemlélni a kérdést?

Ha nem a kerülőutat vagy a struccpolitikát választjuk, tehát ha igyekszünk szembenézni a ténnyel, akkor először is meg kell értenünk és fogalmaznunk, hogy miben áll problémánk lényege? Mondhatjuk először is azt, hogy a válás maga a probléma, és még nagyobb bűn az újraházasodás, ezeket kívánjuk tehát globálisan megtiltani, megszüntetni vagy orvosolni, de legalábbis tagadjuk létezésüket az „igazi” keresztyén közösségekben. Helyes-e ebben az esetben a kiindulópont megválasztása? Tünetet jelentenek a tönkrement házasságok és válások, vagy önmagukban beteljesítik a bűn fogalmát, esetleg más bűnök vagy okok következményei? Nem áll-e mögöttük valami más? Például az, hogy napjainkban már sokan nem is igen tudják, hogy mi

a házasság lényege, csupán szép, tempolomos, papos, gyertyafénykeringős romantikának hiszik, amelyet végső soron, ha minden elromlik, fel lehet adni. Nem mondjuk, hogy mindenki így megy bele a házasságba, de kétségtelenül érezhető ez a tendencia is. Mások esetleg feladatnak tekintik a házasságot, célnak, amelyet el kell érni bizonyos társadalmi, eszmei vagy biológiai kényszerek miatt, és amikor eléri a célt, összezavarodik a gondolkodás és következik az „én nem ilyen lovat akartam” jellegű dominóelv. Vajon benne van-e gondolkodásunkban, cselekvéseinkben és ha igen, milyen hangsúlyt kap az a tény, hogy a házasság Isten tervének része az 1Móz 2 alapján? Mennyiben érvényesül megbonthatatlan

szövetségi jellege? Tudatosul-e bennünk, hogy sokszor a nem egyértelmű hozzáállásunkban is az Isten akarásával való szembehelyezkedés jelenik meg?

A szövetségi jellegre hivatkozva azonban föltehetjük a kérdést, hogy van az, hogy Jézus (Mt 19,9) mégis tesz egy kivételt, mégpedig a paráznaságot? Az egyházatyák írásait lapozgatva azt találhatjuk, hogy nagyon sok különböző véleményt fogalmaztak meg kezdettől fogva a „kivételekkel” kapcsolatban. Ők is, vagy például Luther és Kálvin is két dolgot emelnek ki (néhányan többet is), hogy milyen esetben fogadható el a válás. Az egyik mindenképpen a paráznaság, tudniillik ha az egyik fél megcsalja a másikat, akkor a megcsalt fél felbonthatja a házasságot, a másik ok pedig a vétkes elhagyás esete. Hozzáteszik azonban, és hozzá is kell tenni, hogy ebben az eset-

ben sem olyan egyszerű ügy a válás, és szinte kötelező legalább megpróbálni a kapcsolat helyreállítását. (Persze az is kérdés, hogy mit tudunk vagy akarunk tenni, hogy keresztyénként vagy lelkipásztorként segítsük ezt.) Ha tehát az egyik felet megcsalják és elhagyják, akkor az a fél vétlen. Ebből le lehet vonni azt a következtetést, hogy ha így van, akkor újra is házasodhat. Vannak azonban, akik azt vallják, hogy elválhat, de újra nem házasodhat. Ez utóbbi csoportban a legáltalánosabb hivatkozási alap az 1Kor 7, amely azonban mások szerint csak a válásról ad útmutatást, a második házasságról nem. Sokan mindezekkel szemben azt vallják, hogy egy házasság megromlása minden esetben mindkét fél hibája, itt persze megkérdezhetjük, hogy nem az elején már említett törvényeskedési hajlam áll-e e kemény véleményalkotás mögött? Mert van úgy, hogy két fél hibája, van úgy, hogy nem, ki írhatja erről törvényt, illetve a törvényírás-e a dolgunk?

Az újraházasodás kapcsán újabb bonyodalommal találkozunk, nevezetesen, hogy hogyan esküdhettek Isten előtt ugyanazokkal a szavakkal kétszer? Nem teszem-e komolytalanra az első eskümet? Vagy a másodikat? Vannak, akik azt tanácsolják, talán át kellene gondolnunk ilyen esetben az esküszöveget, és talán olyan formát adni helyette, amelyben nyilvánvaló, hogy tudatában vagyunk bűnös voltunknak, és rászorulunk Isten segítségére, esedezve kegyelméért és áldásáért. Ezzel szemben talán megkérdezhetjük, nem adunk-e ebben az esetben már az indulásnál kevesebbet ebbe a házasságba? Bár, ha már az esküről van szó, azon is eltöprenghetünk egy percet, hogy első házasság alkalmával, amikor a feleknek nyilvánvalóan fogalmuk sincs, hogy mire tesznek esküt, akkor hogyan kérjük tőlük azt? Erre való a jegyesoktatás. Talán. Mint ahogy talán a családgondozás is a romló házasságok megmentésének elősegítésére is szolgál. És még ezer kérdés kapcsolódhat ide. Reméljük, ezeket Ön veti fel, kedves Olvasó, és Ön osztja meg velünk.

Barnóczki Anita

Gondolatok az Ökumenikus Charta kapcsán

Virágh Sándor

Ökumenikus gyülekezeti kapcsolatok Sárospatakon az Ökumenikus Charta fényében.

Sárospatak lakosságának a legutolsó népszámlálás adatait

figyelembe véve 31 %-a református vallású. Ez a két gyülekezethez tartozó – Sárospatak és a közigazgatásilag a városhoz kapcsolt Bodroghalász – mintegy 4.700 lélek családi összetételében nagyobb részt vegyes vallású. Ezért a jó ökumenikus kapcsolatokat ápolása itt létszükséglet.

Az ökumenikus kapcsolatokat bár évtizedek óta viták és gyakorlati feszültségek kereszttüzében állnak, ugyanakkor mind alsó, mind felső szinteken tapasztalható a testvériség megélése lehetőségeinek keresése, közös imaalkalmak megtartása és szolgálatok elvégzése. Mindezekre áldásos eredményként tekinthetünk

Az Európai Egyházak Konferenciája, valamint az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa az elmúlt években kidolgozta azt az Ökumenikus Chartát, amely megerősíti az elért eredményeket, és megfogalmazza a továbblépés irányelveit a jövődtekintetében a kölcsönösség és a lelkiismereti szabadság alkalmazásával. Ehhez a chartához a magyarországi egyházak vezetői is csatlakoztak.

A 2001 húsvétján Strasbourghban elfogadott Ökumenikus Charta hitvallást tesz a hitbeli elhívásban való egységről, mely alapján 12 pontban megfogalmazott célkitűzést helyez előtérbe, hogy elkötelezett törekvés folytatódjon az evangéliumi üdvüzenet megértésében, a közös bizonyoságtételben és szolgálatban. Ezek a következők:

1. Az Efézus 4:3-6 szellemiségének követése 2. Az evangélium közös hirdetése. Ennek érdekében egyeztetések végzése, morális vagy anyagi

nyomás tilalma a térítések tekintetében, és a rivalizálás mellőzése. 3. Közeledés munkálása az alkalmak keresésében, különös tekintettel a társadalmi állásfoglalásokra, a keresztyén nevelésben való együttműködésre, valamint a teológiai képzés-továbbképzés és kutatás területeire. 4. Közös cselekvés a vegyes házasságok családi békéjére nézve, és a kisebbségi létben levők felkarolása. 5. Közös imaalkalmak megtartása, hogy ennek gyümölcseként elérhessük az eucharisztikus (úrvacsorai) közösséget. 6. Egyházak közti párbeszéd folytatása az evangélium világosságába helyezve. 7. Az európai népek együttélése szolgálata a keresztyén hitbeli értékekkel, a szociális felelősség érvényre jutása érdekében. 8. A népek és kultúrák feszültségeit evangéliumi megbékéléssel megoldáshoz segíteni, az erőszakmentes eszközök mellett síkra szállva. 9. A teremtett világ rendjének megőrzése a fogyasztói társadalmak káros életstílusával és természetromboló hatásaival szemben. 10. Párbeszéd folytatása a zsidósággal a Róma 11: 28-29 alapján. 11. Az Európában immár nagy számban élő muzulmán közösséggel való kapcsolatfelvétel, az együttélés vallási és emberi jogi kereteinek tisztázásával. 12. Más vallásúakkal és világnézűekkel való együttélés egyrészt a vallásszabadság, másrészt a kritikai vizsgálat alkalmazásával. Az egyéni, közösségi és közeleti vonatkozásban gyakorolt hit tiszteletben tartása, és a jóakarató emberekkel való együttműködés.

Sárospatakon mintegy két évtizedes hagyományra tekint vissza az 5. pontban rögzítettek fényében az Ökumenikus imahét alkalmának megtartása úgy, hogy egymás templomába ellátogatnak a hívek. A központilag kiadott ajánlásokat figyelembe véve alakítjuk ki egyeztetéssel a liturgiát. „Vetésforgó” alapján változnak az öt színhelyes szomszédolásban az igehirdetők, va-

lamint az énekkarok, szolgálattevők beosztása. Kölcsönösen szerepelnek és érvényesülnek a házigazdák és a vendégek értékei, szokásai. Mindkét nagytemplomban volt már ökumenikus házasságkötés, egymás ünnepeire meghívók mennek. A 3. pontban megfogalmazott alkalomkeresési szándék két területen jutott teljességre. A nők nemzetközi imanapja márciusban ökumenikus közösségben, az asszonyok imaszolgálatban való részvételével zajlik, évről évre más felekezet házigazdaságával. A választások évében a presbitériumok találkoznak, illetve keresztyén szempontú fórumra hívják meg például az önkormányzati vezetőjelölteket. A 2. pontban az evangélium hirdetésének közös módját egyrészt a fiataljaink végzik. Az ifjúsági körök gyakran találkoznak, végeztek májálison közös fellépést, valamint az egyházak jótékonyági báljain tartalmaznak üzeneteket helyeznek el egy-egy zenés vagy mozgásos műsorzámba. Vannak ifjúsági zenekarok, akik „hazajárnak” Sárospatakra, mert ökumenikus testvériséget éreznek. Aztán sor kerül egy-egy ökumenikus közösségben kiadott brosúra terjesztésére. Volt, amikor ez karácsonyra, volt, amikor a népszámlálásra vagy egyéb időszerű eseményre készült el. Nemzeti ünnepeinken odafigyelünk arra, hogy az egyházi megnyilvánulások az egység-törekvés lelkületével történjenek. Különösen is szép alkalom az augusztus 20-i kenyéradás. Szinte havonta történnek egyeztető találkozások lelkipásztori szinten a társadalmi kihívások kezelésének lehetőségeiről, a pásztori munka tapasztalatainak megosztásáról. Barátság, békesség, és a társadalomban a keresztyén értékrend szerint károsnak látott folyamatokkal szembeni tenni akarás igyekezete jellemzi e találkozásokat, főleg is a hitoktatói munkára nézve, ahol a legjobban találkozunk a korszellem jellemzőivel. Konzultációs jelleggel igényli a helyi

szociális és kulturális szféra a közös véleményünket és időnként segítségünket, ami egy-egy ruhagyűjtési akcióban, vagy rendezvény lebonyolításában ölt testet.

A chartában rögzítésre került elvek megvalósulásai a helyi jószomszédi viszonyban már kitapinthatóan mutatják az életjeladó szívdobbanásokat. A nagyobb és nemzetközi szinteket jelentő kérdések látszólag még távol vannak, ám érezzük, fel kell készülni rájuk. Hitünk próbája a szeretet gyakorlása és a misszió végzése. Ha ezt gyülekezeti szinten igyekezettel végezzük, találunk az Ige fényében testvéri szövetségeket Isten országa építésében, az Úr szőlőkertjében való munkálkodásban, akár az Ökumenikus Charta ajánlásainak vezérfonalán is.

Virágh Sándor,
sárospataki lelkipásztor

Victor István

„Hiszem az egy, egyetemes, keresztyén anyaszentegyházat.”

Mindig háborít, amikor egyén, vagy gyülekezet szájáról úgy hallom ezt a hitvallást, mintha az „egy” *tőszámnév* – határozatlan névelő lenne. („Van egy kabátom”, „történt egy napon”, stb.) Amit az Apostoli hitvallás itt mond, és amiről az Ökumenikus Charta szól, az nagyon határozott kijelentés az egyház egy voltáról. Ez az, amit én is hiszek.

A lényeg éppen az, hogy hiszem. Nem látom, nem tapasztalom, nem szervezem, hanem hiszem.

De először is, az egyházzal hiszem. Nem Konferenciákról és Tanácsokról, nem különböző kultúrkörökről (lásd: a Charta bevezetése), hanem arról a „kiválasztott gyülekezetéről, amit Isten Fia gyűjt magának”. A régi theologiai megkülönböztetés szerint a „láthatatlan egyházzal”, amely feltétlen egy az Ő imádsága szerint (Ján.17.), ha látható vetüle-

te sok felekezetre is szakadt. „Két szomszédos kert kútjai ugyanabból a vízforrásból merítik vizüket, akár milyen magas kerítés van is a kertek között.” (Victor János: Református hiszekegy, 5. o.)

Másodszor, az egy egyház felekezeteinek egymáshoz közeledését abban látom lehetségesnek, ha egyenként közelednek Krisztushoz. Hiszen eddig mindegyik kialakította hitvallását, istentiszteletét, szervezetét. Még hozzá sok dologban egymást kizáró módon. A Charta ki is emeli a keresztség és eucharistia példáját. [a római egyház nálunk jobban megőrizte az úrvacsora evangéliumi nevét, de attól egészen eltérő jelentőséget tulajdonít annak.] Az egymáshoz közeledés így csak olyan kompromisszumokkal lehetséges, melyek a felekezetek saját hitét ásnak alá. Hanem ha az Evangéliumban elmélyedve, annak kritikája alá bocsátják theológiájukat, akkor Krisztushoz közelednek, és egymáshoz közelebb találják magukat.

Közös nyilatkozat, Charta kibocsátása ugyanazt a csapdát hordozza magában, mint a közös Apostoli hitvallásra hivatkozás. „Si duo faciunt idem, non est idem”. Mindegyik nyilatkozó azt érti a közösen megfogalmazott szöveg kifejezéseiben, amit akar. Gondoljunk az egyháznak a Chartában hivatkozott „apostoli jelzőjére” – a 2000-es Dominus Jesus dokumentum fényében.

A felekezetek egymáshoz közeledésének értelmét tehát úgy látom, ha a Szentírás tanulmányozása során kapott új látásokat osztják meg egymással, a régi elhatárolódások így oldódhatnak. (Ettől nem kell félni, a II. Helvét Hitvallást aláíró atyáink örömmel álltak elébe, ha valaki a Szentírásból ezeknél jobbra tanítja őket.)

Harmadszor, ami a Chartának az egyházon kívüli világra kitekintését illeti.

A népek és kultúrák sokfélesége a mi szempontunkból jelenthet gazdagságot. De a népek szempontjából

mindegyiknek a sajátja jelent értéket. Éppen ez okozza az összeütközéseket (Más az, hogy minden nép megszerezni való értéknek látja a másik nép anyagi gazdagságát.) Csak aki a mennyei értékrendet fogadja el, tudja megbecsülni a másikat és értékeit: „...atyádfia, akiért a Krisztus meghalt” (I.Kor.8:12.)

Ami pedig a zsidóságot és a különböző világvallásokat és filozófiákat illeti, nem párbeszédre, sem tartózkodásra kaptuk parancsot, hanem misszióra. Nem Mohamed ellen, hanem Krisztus mellett kell tanúskodnunk.

Végül pedig, az egyház egységét nem csak hiszem, hanem – látható módon – várom. Amikor az Úr visszajön, magához gyűjti az övét, és nem lesz szükség sem határokra, sem Chartákra, boldogan éljük át az egységet minden Ő választottaival.

Victor István, sárospataki
vallásánár-lelkipásztor

Tóth László

Témánk: Református egyházunk és az ökumené, különös tekintettel az Ökumenikus Charta által megfogalmazott irányelvekre, illetve milyen előnyei, hátrányai és

veszélyei vannak az ökumenikus mozgalomnak.

1. A legfontosabb kérdés: Biblikus-e az ökumené, vagy nem? Adott-e Isten ökumenikus parancsot? Ha az ökumené biblikus, akkor végezni kell, ha nem, akkor nem szabad! Adott-e Isten parancsot vallási egységrekvésekre? Tanít-e a Biblia vallási egységrekvésekről? Erről világosan tanít az Ige, hogyan viszonyuljon Isten népe más vallásokhoz. A pogánysággal, bálványimádással, idegen istenekkel nem lehet közösséget vállalni! Gondoljunk Illés és a Baál papok esetére! Nem közös istentiszteletre gyűltek össze, vagy az ökumené alap-

jainak lerakására. Világos Péter és Simon mágus viszonya. Az apostol nem törekedett elmélyülő párbeszédre és közösségre vele. Se próféták, se apostolok nem tartottak közös istentiszteletet semmilyen más vallással. Mindig rámutattak a különbségekre, arra, ami elválaszt, és nem azt nézték, ami összeköt.

Napjainkban ökumenén leg-többen azt értik, hogy minden vallás fogjon össze. A Biblia nem ezt érti! Az ökumenén (az egész világon, a lakott Földön) az evangéliumot kell hirdetni, nem vallási egységtörekvéseket kell tenni. Az ökumenére (lakott földre) az Isten ítélete jön majd el. Az apostolok az ökumenét evangelizálták, nem pedig szövetkeztek a neve alatt. A Bibliában az ökumené bálványimádó, mivel a pogány világ bálványisteneket tisztel. Jézus az ökumenéra (lakott földre) menteni jött a választottakat, mert e világ Isten ítélete alatt áll. A Jel 12, 9 szerint a Sátán az egész Földet (ökumenét) elhitei. Vallási egységtörekvésekre még bibliai szó sincs, nemhogy parancs, vagy bibliai tanítás! Ma antiszemizmussal, toleranciahiánnyal, diszkriminációval vádolnánk a prófétákat, apostolokat. Sőt, magát Jézust is.

2. Az Ökumenikus Chartával kapcsolatban is a legfontosabb kérdés, hogy összhangban van-e a Bibliával és hitvallásainkkal. „Az egyházak látható egységéért való fáradozást” nem tanítja a Biblia. A hívők láthatatlan egysége Krisztusban valóság. A látható egységet Róma vezetése alatt képzelik el. „Egység, a kölcsönösen elismert keresztség és eucharisztikus közösség elfogadása által.” Róma tanítja: A keresztség vize eltörli a csecsemő bűnét, újjászüli a gyermeket és megigazulást ajándékozik neki. Ez tévtanítás! A miseáldozat pedig kárhozatos bálványimádás (H.K.80). A pap átváltoztatja a jegyeket és megismétli Krisztus áldozatát. „Senkivel szemben nem

alkalmazható morális nyomás áttérése érdekében.” Mi számít „morális nyomásnak”? Nyilván a misszió. Ha azt mondjuk: Higgy Jézusban, mert nélküle elkárhozol, ez morális nyomás. Egyenesen diszkrimináció, ha az Ige alapján hirdetjük, hogy Krisztus nélkül nincs üdvösség! Az egységes vallás a keresztyén misszió végét jelenti. A zsidósággal és muzulmánokkal ezért kell „dialógust folytatni” és nem misszionálni! Igaz, Jézus parancsot adott a zsidók és minden nép tanítvánnyá tételére. Ám nem hirdethetem, hogy Jézusra, megtérésre lenne szüksége, mert ezzel emberi méltóságában, hitében, vallásában sértem meg. Így bűnné lesz a Krisztusról való bizonyoságtétel. Krisztus Istensége hangsúlyozása sérti a többi vallást. Nem ugyanaz az Istenünk!

3. Ha bibliaellenes az ökumenikus mozgalom, akkor csak látszatelőnyei lehetnek! Ami ideiglenes, az nem jó, azt nem tehetjük. A rossz nem jó! Ha „egy istenünk” van, ha mindegy, milyen istent imádunk, az vallási közömbösséget szül. A hamis tolerancia a biblikus hitvallást akadályozza. Szeretnünk kell annyira a más vallások képviselőit, hogy Jézushoz hívjuk őket, mentjük őket. Szeretnünk kell annyira Urunkat, hogy missziói parancsának engedelmeskedünk. Ám a missziót kioltja az ökumenizmus. Bármit mondunk az Ige tekintélyével, sértődés lesz belőle. Az Ige már nem tekintély, az Ige botránkoztat (a sola-solus hangsúlyozása). Az ökumenizmus a keresztyénséget beviszi a démonikusan fertőzött helyekre. A babonával, bálványimádással érintkező keresztyénség démonikusan fertőződik.

Szeretettel az olvasónak, abban a reményben, hogy a hazugság felismerése közelebb visz az IGAZSÁGHOZ!

Tóth László
mályinkai lelkipásztor

Karácsonyi verssarok

Adventi utazás

Kamillapára-léghajón
utazunk ketten:
én, s a gyermek;
vagy nem is
léghajó,
közös magzataburok lebegtet
partjáig a
fenyőkkel ékes
Karácsony-szigeteknek.

Testvérszülöttem, vigyél magaddal,
röpítsd fölénk
a gyerekkori december
nagy-mama-sütötte
ánizscsillag-díszeit.

Két szétdőlt
Betlehem helyén
épül a harmadik -
Add meg nekünk, Uram,
a Születés
Heródes nélküli ünnepét.

Petróczi Éva

Karácsonyi fohász, Walesbe „Gwlad beirdd a chantorion” - „Költők, s dalnokok földje” (A walesi himnuszról)

Te, vörös sárkány földje,
vers-Betlehem,
Dávid-nap remélt nárciszára kérlek,
légy és maradj velem.

Kelta szavak ti,
gyönyörű horzs-kövek,
tisztítsátok ünnepivé
a Születéstől annyiszor

elfordult lelkemet.
Wales, vörös sárkány földje,
vers-Betlehem,
és te, játékból, pár percre
bitorolt bárd-szék,

maradjatok velem,
hogy e hangtalan, szűkös télben
érezzem, eljött az Istengyermek,

s dalokat dajkál fagy-marta
gyöngéd tenyerében.

(Petróczi Éva fordítása)

Gyerekekről és gyerekeknek

A KISISKOLÁS KOR ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

Ki is az a kisgyermek, aki nap mint nap ott szaladgál körülöttünk otthonainkban, szembejön velünk az utcán, annyi fejtörést okoz nekünk az órákon, mert nem értjük. Nem értjük, hogy mit miért tesz, vagy éppen miért nem tesz, sőt az sem igazán fér a fejünkbe, hogy adott esetben mit nem lehet ezen érteni, amikor már annyiszor megmondtuk. Sokszor úgy érezzük, mintha külön világban élnének, amiben nincs helye a mi nevelési módszereinknek, szabályainknak. És így is van. Ők egy külön világ, amelyet elsősorban nem nevelni, kezelni kell, hanem megérteni kell. Aztán jöhet a többi (ha még szükséges).

A helyes és hatékony hitoktatói munkának, lelkigondozásnak, nevelésnek is előfeltétele a gyermeki személység alapos ismerete.

A gyermekek életének első évében a legnagyobb változást a mozgás és beszéd fejlődése jelenti. Fizikumuk erősödésének a következtében a gyermekek olyan nehezebb tornagyakorlatokra, versenyekre is képesek, amelyeket korábban esetleg még nem tudtak elvégezni. Büszkén veszik észre új képességeiket, szívesen újságolják teljesítményeiket társaiknak, nevelőiknek. Nagyra értékelik

a sebességet, erőt, a gyorsaságot, különösen a fiúk.

Társas kapcsolatai kiszélesednek és differenciálódnak, egyre nyitottabbá válik a környezeti ingerek befogadására. Ezt az életszakaszt a naiv realizmus korának is nevezik, melyben a „milyen?” még fontosabb a „miért?”-nél. „A gyerek ebben a korban már nem csak tudni akar, hanem tanulni is. Sokszor teszi próbára értelmi képességeit, így például nagyon szereti a kitalálós, rejtvényt tartalmazó játékokat. Ezekben mindenütt nagy hangsúlyt kapnak a szabályok, gyakran játszanak „játékszabályokat”, amelyekben a hangsúly azon van, hogy valamilyen szabályt be kell tartani.”¹ gyermekeket az „igazi” dolgok és az „igazi” emberek érdeklik. Tényekre és információkra kíváncsi. Tudásszomja kielégítését azonban akadályozza az, hogy nem vagy csak nehezen tud absztrakt módon gondolkodni. Ez azt jelenti, hogy a 7-12 éves gyermek inkább tudja, milyen „a kedves ember”, mint azt, hogy mi a „kedvesség”; inkább tudja, mit jelent „becsületesnek lenni” adott helyzetben, mint azt, hogy mi a „becsületesség”²

Mivel ennek a kornak a fő tevékenysége a tanulás, így az ebben elért sikerek, illetve kudarcok határozzák meg önértékelésüket, önbecsülésüket. Egymás elfogadásának, és a csoportba való betago-lódásnak a feltétele a teljesítmény, amit ha a tanulásban nem sikerül elérni, más módon próbálják kivívni maguknak. Ha ez nem sikerül, kialakul bennük a kisebbségi érzés.

A gyermekek egyre inkább a családon kívüli felnőttekhez fordulnak bizalmukkal, inspirációért, ezzel is kielégítve azt a szükségsz-

letüket, hogy függetlenedni szeretnének szüleiktől.

Hat-hét éves kor körül tehát a gyermek azért engedelmeskedik a szabályoknak, így az isteni parancsolatoknak is, hogy elkerülje a büntetést, tehát nem elsősorban erkölcsi megfontolásból, vagy a tekintély tiszteletéből. Később, nyolc-kilenc éves kor körül, azonban már a helyes cselekvést a gyermek saját szükségletei motiválják: az elismerés, az elfogadás és a jutalmazás utáni vágy.

A fegyelmezés mint külső kontroll kezd belsővé válni: most már nem azért tesz meg dolgokat, mert mások látják és fegyelmezik, hanem saját késztetése, döntése alapján. Ebben a korban már a gyermek világosan meg tudja különböztetni saját érdekeit a környezetétől, és annak eléréséért tud küzdeni is. A kisiskoláskor a kifejezetten „szemet szemért, fogat fogért” időszak a gyermek életében. „Annak érdekében, hogy céljait elérje, átmenetileg kedvez másoknak is, mert tudja, hogy csak akkor várhat valamit, ha ad is.

HITBELI FEJLŐDÉS A GYERMEKKORBAN

James Fower, fejlődéslélektannal foglalkozó teológus az ember hitbéli fejlődésével kapcsolatban hat jól elkülöníthető stádiumot különböztet meg. A kisiskoláskorú gyerekek többsége a mitikus, betű szerinti hit szintjén mozog. A gyerekeknek ekkor kezd kialakulni logikai képességük. Kezdi megtanulni – leginkább saját tapasztalataik alapján, hogy különbség van a valós és a képzelt világ között. Ugyanakkor a valós világ és Isten világa számukra még nem határolódik el élesen.

Hat-nyolc éves korban a gyermek mindent szó szerint értelmez, bele-

értve az elvont fogalmakat is. Mind-
ezt oly mértékben teszi, hogy azt his-
zi például, hogy a Mennysország cso-
dálatos felépítésű házakból áll („Az
én atyám házában sok lakóhely van”
Jn 14,2) és a város utcái arannyal van-
nak kirakva (Jel 21,21). A gyermek-

nek ezt a fajta gondolkodását tá-
masztja alá egy vasárnapi iskolás kis-
lánynak a kérdése is: „Mi lesz a tűzzel,
amikor a pokolban esik az eső?”

Nyolc és tizenkét év között azon-
ban már összetettebb lelki fogalma-
kat is képes felfogni. Kezdi érteni az
olyan elvont tényeket is, miszerint Isten
Lélek, nem pedig emberi lény.

Ebben a korban kezd megváltoz-
ni a gyermekeknek az imádsághoz
való viszonya is. Imája eddig többnyire
csak konkrét kérésekből állt, mint
például: „Add, hogy anyukám tud-
jon ma velem játszani!”, vagy: „Se-
gíts, hogy meggyógyuljon a kiscica-
m!” Eddig általában csak lefekvés-
kor, vagy a szülő, a hitoktató kérésé-
re imádkozott, azonban a tíz-tizenkét
éves gyermek már önállóan is megte-
szi ezt, amikor félelmekkel, büntudat-
tal, vagy magánnal küzd.

Egyre inkább képessé válnak
arra, hogy a bibliai történetek alap-
ján megalkossák lelki fogalmaikat (Isten,
imádság, bűn...stb.) és értelme-
zik lelki élményeiket. A gyerekek eb-
ben a korban még a mesékre jellem-
ző egyértelmű magyarázatokat és vá-
laszokat várnak kérdéseikre, amely-
ket igyekeznek gyakorlatiasan és szó-
szerint a saját életükre alkalmazni.

A hitbeli fejlődésben közpon-
ti szerepet kap a bizalom. Annak a
gyermeknek, aki fejlődésének korai
szakaszában megtanul bízni szülei-
ben, szeretetükre és gondoskodásuk-
ra hagyatkozni, könnyebb megma-
gyarázni, mit jelent az Istenbe vetett

hit, a Hozzá vezető
út. Ettől azonban
még nem fejlődik
ki benne automa-
tikusan a hit. Ar-
ról sincs szó, hogy
a bántalmazó, vagy
más szempontból
is megbízhatatlan
szülők gyermeke
nem juthat hitre.
Az azonban való-

szerű, hogy egy ilyen gyermeknek na-
gyobb érzelmi akadályokat kell leküz-
denie a hitre jutás útján.

Ahhoz, hogy egy gyermeknek
egészséges hitélete lehessen, a bizal-
mon túl szüksége van a képzelet ké-
peségére is, hogy össze tudja kap-
csolni gondolkodása belső világát ér-
zelmei belső világával. Így tudjuk át-
élni például azt, hogy mit jelent tanít-
ványként Jézus közelében élni, mit
érezhetett Izrael népe, amikor átkelt
a Vörös-tengeren, vagy Mária az üres
sírnál. Ezt a képességet azonban óvni
és fejleszteni kell ahhoz, hogy már a
gyermek is átélhesse Isten szereteté-
nek valóságát.

Egy gyermek életében számos rí-
tus van, amely segít abban, hogy fel-
fedezze önmagát, megtalálja helyét a
világban. Ilyen napról napra ismétlő-
dő rítus például: az evés, fürdés, óvo-
dai, iskolai élet, stb. Ezekhez a gyer-
mek nagyon hamar hozzászokik, és
nem unalmat, hanem rendet, biz-
tonságot jelent számára. A vallási rí-
tusok elősegíthetik azt, hogy Isten
ne csupán egy kívülálló lény legyen
a gyermek számára, hanem azokon
keresztül helyet kapjon Isten a gyer-
mek mindennapjaiban. Ilyen rítus le-
het például az imádság, annak gesztu-
sai – lehajtott fej, összekulcsolt kéz –

, a bibliaolvasás alkalmai, istentiszte-
leten, hittanórán való részvétel stb. A
gyermek jó értelemben hamar „hoz-
zászokik” ezekhez is, és ezeken ke-
resztül megtanulja, hogy bár Isten
láthatatlan, mégis a Vele való kapcsola-
lat része az életének.

A gyermeket körülvevő környe-
zet, annak kulturális fejlettsége nagy-
mértékben meghatározza az önmagá-
ról, másokról és Istenről alkotott ké-
pét. A mindennapi élet számos ese-
ményén keresztül képet alkothat ma-
gának a gyermek Istenről. Ehhez
hozzájárul a családi, baráti környe-
zet, tv, stb. Egy olyan gyermek pél-
dául, aki ingerszegény környezetben
nőtt fel, nehezen tud rácsodálkozni
Isten teremtett világának sokszínű-
ségére, apró csodáira. Az olyan gyer-
mek, akit szülei kiskorától kezdve el-
halmoztak tárgyi ajándékokkal (oda-
figyelés, a szeretet különböző apró
megnyilvánulási formái helyett), ne-
hezebben válik képessé az élet apró
örömeinek megtapasztalására, azok
továbbadására.

Az internalizáció arra a képes-
ségünkre utal, hogy valamely tárgy,
személy, fogalom érzetét akkor is
meg tudjuk őrizni magunkban, ha az
már kikerült a látókörünkből. Pl.: Ha
egy édesanya megnyugtatja, szeretet-
tel körülveszi síró gyermekét, akkor
a gyermek internalizálja édesanyját,
azaz megtartja magában a róla szer-
zett tapasztalatainak érzetét. Ez azon-
ban csupán egy ideig tart, így a gyer-
mek számára újabb és újabb meg-
tapasztalásokra van szükség ahhoz,
hogy a korábban alkotott pozitív
képzetet fenntartsa. Az internalizáció
érzelmi és tapasztalati, nem pedig tu-
dati és információs szinten történik.
A szülők, hitoktatók gyakran első-
sorban a keresztyén hit külsősége-
ire támaszkodva (tanítás, prédiká-
ció, az információátadás egyéb ver-
bális és nonverbális módszerei) pró-
bálják hitre nevelni a gyermekeket. A
hit átadásának azonban sokkal haté-
konyabb módja az, ha érzelmeikre

is ható megtapasztalásokhoz, belső élményekhez juttatjuk a gyermeket. Végső célunk ugyanis nem csupán a keresztyén hittel kapcsolatos tények megismertetése, hanem az, hogy a gyerekek saját tapasztalatokra tegyenek szert Isten szeretetéről, jelenlétének valóságáról. Ezen megtapasztalásokat mindenekelőtt a hitoktatótól várja, és a szülők mellett tőle is kaphatja meg.

A gyermek számára az elsődleges tekintély a szülő, a későbbiek során pedig a tanító és a hitoktató. Mivel Istentől szóló ismereteiben az első között szerepel az, hogy Isten erősebb, hatalmasabb, mint mi, így a kisiskoláskorú gyermek elsősorban a családban szerzett tapasztalatai alapján alakítja ki Istentől, a hitről alkotott elképzelését. Ha harmonikus és boldog családi körben nevelkedik, akkor nagy valószínűséggel pozitívan fog vélekedni Istentől és a hitről. Amennyiben azonban szülei elhanyagolják vagy

bántalmazzák, és gyakran tapasztal környezetében nyílt konfliktust, könnyen lehet, hogy negatív képet kap Istentől, a későbbiek során pedig ellenérzései lesznek magával a keresz-

teket az élő Istenhez kívánja elvezetni, akkor ezen képességek kialakítását, megszilárdítását felvállalja, és lehetőségeihez képest azok fejlődését elősegítse.

A megismerés átformálja a világot. Talán nem haszontalan a mi felnőtt világunkra nézve sem, ha gyermekeinkkel együtt elkezdjük az ő szemükkel szemlélni önmagunkat, szavainkat, tetteinket, meglátjuk azt, amit már rég nem vettünk észre, újra rácsodálkozunk arra, ami már rég megszokottá vált számunkra, és ezáltal elénk tárul egy új, vagy csak rég elfelejtett világ, amely már nem is olyan érthetetlen a számunkra..

tyénsséggel kapcsolatban is.

A hitbeli fejlődéshez szükséges alapvető képességeknek a meglétével a magatartászavaros, retardált gyermekeknél ritkán lehet számolni. A hitoktatóra vár az a feladat, hogy amennyiben nem csupán ismereteket kíván közölni, hanem a gyerme-

Irodalom:

¹ Kabainé Huszka Antónia: Tanuljunk meg gyereknyelven, (Bp., 1980)

² Fodorné Nagy Sarolta: A katechézis kommunikációs problémái (Bp., 1996)

Kovácsné Gombos Tímea,
sátorlajújhelyi lelképásztor

„Történt pedig azokban a napokban, hogy Augustus császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Círenius volt a helytartó. Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. Felment József is a galileai Názarethből Júdeába, a Dávid városába, amelyet Bethlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből való volt, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. És történt, hogy amíg ott voltak, eljött Jézus születésének ideje, és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely.” (Lukács evangéliuma 2,1-7)

M E S E

A Megváltó bölcsője

Egyedül álldogált a félhomályban, lassan esteledett, s körülötte mély csend honolt. Talán csak az a csillogó szemű mezei pocok neszelt, amelyik az imént suhant be az istálló ajtaján. „Brr! De hideg van kinn a mezőn – mondta –, ideje egy jó meleg téli szállás után nézni.” Csillogó fekete szemét körbejártatta, elégedetten körbeszimatolt, s apró bajszát megremegtetve újra megszólalt: „Nos, nem egészen olyan, mint egy illatos éléskamra, de legalább meleg.” S hirtelen olyan fürgén, ahogyan jött, belefúrta magát a szalmakupacba – éppen alá. „Na, szép kis társbérlet – gondolta a kis jászol –, remélem, nem fognak folyton cincogni, ugrálni, hangozkodni...”

Már nagyon várta haza barátait: a két bús szemű tehénkét, a mindig elégedetlenkedő szamarat és a cserfes kecskét, aki mindenbe belekotyogott. „A barátaim, hisz oly régóta la-

kunk együtt. A barátaim...” – gondolta, pedig sohasem beszélgettek, és sohasem váltottak egy igazán barátságos szót... Mégis, mindennap hazavárta őket, hiszen úgy összetartoztak már, mint esőcsepp a hatalmas felhővel, virág a réttel. Mondhatni, jóban és rosszban kitartottak egymás mellett, hidegben és melegben, télen és nyáron egyaránt. Különösen, ha este a gazda őmellé kötötte a két bús szemű tehénkét! Megrakta őt illatos szénával, s barátai mélázva ropogtatták vacsorájukat, közben persze meséltek. Meséltek arról, hogy aznap merre jártak, kivel találkoztak, s hogy mit hallottak már megint az emberektől. A kis jászol szívesen hallgatta a meséiket.

Ó, az emberek! Egészen különös teremtmények! Néha szótlánul munkálkodnak az istálló csöndjében, néha pedig hangosan kiabálnak barátaival. A szamár azt mesélte egyszer, hogy az emberek is szeretnek együtt lakni egy nagy istállóban, amire a cserfes kecske azt mondta, hogy az nem is istálló, hanem ház. Az egyik bús szemű tehénke pedig hozzátette, hogy az ő gazdájuknak „családja” is van ám. Hogy a „család” pontosan mit is jelent, a kis jászol nem tudta. „Lehet, hogy mi is család vagyunk. Hiszen szeretünk együtt lakni” – tűnődött, s végre megérkeztek barátai.

- Ripp-ropp! Láttad azt a sok embert az utakon?
- Láttam bizony, ripp-ropp. Egy haszontalan kis emberke meg is kergetett!
- Összeírás, úgy hallottam!
- Múú, de búús voltam, mikor a gazda nem szólt hozzám egy szót sem ma este.

- Eengem seem simogatott meeg.
- Hiáába, sok a dolga. Tele van a nagy istálló vándorokkal, akiket még sohasem láttam.

- Nem istálló, hanem fogadó – mondta a cserfes kecske, s már majd’ vitába kerekedett az elégedetlenkedő szamárral, amikor hirtelen kinyílt az ajtó, s a gazda egy emberpárt tesékelt befelé.

- A fogadóban már nincs hely számotokra. Ha megfelel, eltölthetitek itt az éjszakát.

- Hálásan köszönjük – mondta csendesén egy kedves hang, s miután bezárult mögöttük az ajtó, letelepedtek a kis jászol mellett.

„Ó, ezen az estén minden olyan más” – gondolta. „Az új lakók körül szinte remeg a levegő. Mintha valamire készülnének, feszülten várnának valamit... csendesén tesznek-vesznek. Már a két bús szemű tehénke sem ropogtatja a szénát, s még a cserfes kecske is szótlánul figyel.” A kedves hang most fel-feljajdul és elcsitul, a nagyobbik látogató pe-

dig sietve motoszkál a kis jászol belsejében. A világjáró mezei pocok sem cincog, csillogó szemével érdeklődve követ minden mozdulatot.

Hirtelen egy vékonyka hang tölti be az egész istállót! – Mi lehet ez? – kérdezi magában a kis jászol, s mintha neki felelne a szamár, így szól:

- Gyermeksíráás!

- Múú, milyen aranyos! Búú, de bájos! – örvendeznek a tehénkék.

- Meegszületett, meegszületett – kiáltott a cserfes kecske.

- Csaláád, az egy csaláád! – szólalt meg újra a szamár. – Vigyáázz ráá! – mondta a kicsiny jászolnak, aki közben észrevette, hogy a kis vékony hangú „valami” már benne is fekszik.

A kis jászol még sohasem látott ilyet, de sejtette, hogy ma este valami igazán nagyon fontos dolog történt. Azt is érezte, hogy most különleges feladata van. Megpróbálta hát összezedni minden melegét, s úgy vigyázni a halkan szuszogó kis jövevényre. Barátai is, a késői látogatók is mindannyian őt figyelték, a benne alvó kis meleg életet.

Igen, Élet volt, s ez belé is annyi életet lehel. Végre fontosnak érezte magát, s tudta, hogy feladata van ebben az istállóban, sőt, az egész világban. Ez a csodálatos fényesség is, ami megjelent, beszűrődött a tető repedésein, mind-mind reá vetődött. S milyen csodálatos ének veszi körül őket, gyönyörű hangok, melyek valami olyasmit zengnek, hogy: „Üdvözítő született ma néktek...” Az egész istállót öröm, békesség és szeretet járta át.

„Üdvözítő, üdvözítő... hm..., ma született, hm..., hm... - gondolkodott a kis jászol –, az Úr Krisztus... nem is tudom..., én most olyan boldog vagyok. Ezek az idegen emberek gondjaimra bízták ezt a kis újszülöttet, hogy óvjam és melengessem. Olyan békésen alszik, s ez a békesség engem is betölt. Üdvözítő... kiről énekelnek?”

„Csak, csak nem... Ő az? Igen, igen, Ő lesz az, ez a kis csöppség, hiszen hallottam a nevét is, amikor halkan szólítgatják szülei: Jézus, ó, kicsiny Jézus, végre megszületett!” Boldogan ujjongott: „Én, a kis jászol vigyázhatok e csöppség édes álmára!”

- Aludj, kicsi Jézus, aludj, hiszen oly sok minden vár még rád. Hallottam, hogy te fogod megszabadítani az embereket valamitől. Azt hiszem, a bűntől. Igen, már emlékszem, erről meséltek a barátaim.

Életemben először bölcső lehetek. A Megváltó bölcsője!

Taracköziné Nemes Mónika, lelkipásztor, Miskolc

Könyv- és zeneajánló

Bach valószínűleg azon kevés szerző közé tartozik, akiket nehéz rosszul játszani. Már-mint úgy értjük: meglehetősen jól bírja a tévedéseket. Tévedésen a tőle való elrugaskodottság erőszakos ragaskodását értjük, ragaskodáson pedig azt, ha valaki, mondjuk Simon mágus (Ap.Csel.) léteére mégis megsejti az igazságot, és „jó pillanatban jó helyen”, biztos tűz fölött fordít egyet a szalonnáján.

Tévedés ne essék: a Herreweghe-féle album nem ez az eset. Sőt. Figyelve a gyarapodó (mára elég tekintélyes) diszkográfiát, az egy-másfél évenkénti rendszerességgel, de mostanában még sűrűbben kijövő újabb kantáta-lemezeket, szerényen megállapíthatjuk: nevezett előadók a (30 éve folyamatosan újra felfedezőző) KantátaArktisz (bocs) jelenleg legalázatosabb expedítorai. Hogy ezt is megmagyarázzuk: bizonyos szolid jó ízlést vélünk megnyilvánulni már abban a biztos mozdulatban is, mellyel dirigensünk e kétszáz irdatlan remekművű darabból lemezenként három-négyet kiválaszt. Szemben a sportcipős hevületben fogant nagyigényű, jegyzék szerinti „össz-”, ill. kronológ sorrendben lassan „összesülő” (ember tervez), vagy a tuti „best of” válogatott kiadásokkal, Herreweghe (Istené az áldás) egyszerűen egymás mellé rak hat darabot, plusz az a négy gyönyörű „lutheránus” mise, és az eredménytől, hogy úgy mondjam, magunkba szállunk.

Mindez önmagában persze, kevés lenne a boldogsághoz. Herreweghe szerintem hívó ember. Meg hiába na, tanult valami pszichiátriát is állítólag. És az előadás? Azt is elmagyarázom: nagyszerű.

(J. S. Bach: Kantáták, misék Ea.: Barbara Schlick, Agnes Mellon, Gérard Lesne, Charles Brett, Howard Crook, Christoph Prégardien, Peter Kooy, a ghenti Collegium Vocale Kórusa és Zenekara, vez.: Philippe Herreweghe, 4CD Virgin Classics, www.virginclassics.com)

SzB

...az már folyásba indult kinyílt szeretet...

Nagy divat manapság a települési monográfiák írása és kiadása. Minden magára valamit is adó falu és város megírja a maga dicsőséges vagy éppen unalmas, de az ott lakók szempontjából mindenképpen tanulságos történetét. Megvannak az erre szakosodott, vagy jobb esetben hivatott szakemberek, és talán nem veszik zokon, ha azt mondom, hogy a történelmi tényektől és adatoktól eltekintve ezek nagy része egy kaptafára készül.

Sipos Vizaknai Gergely, első könyves, fiatal lelkipásztor kötete azonban valamiben különbözik a megszokott sablontól. Bár felosztása, fejezeteinek egymásutánisága követi a műfaj kívánalmait, mégis valamiben más. Amikor végigolvastam a község történetét, a vidék helyzetét a reformáció korában, majd megismerkedtem az egyházközség életének folyásával a Biblia nyomtatásának időszakától egészen napjainkig, ott motoszkált bennem az érzés, itt valami többről van szó. Elszánt kíváncsisággal folytattam a könyvet, és olvastam a templomról, a harangokról, a parókiákról, iskoláról, a görög és római katolikus egyházközségekről, és próbáltam megfejteni a könyv titkát. Részletesen tanulmányoztam a gondosan összeállított függelék kép- és adatanyagát, és még mindig nem tudtam a választ. Már nem volt más hátra, mint az irodalom és forrásjegyzék. Ezen is túl jutva becsuktam, és szeretettel megcsimogattam.

Akkor megtaláltam a választ, hogy miben más ez a kötet. Ez egy szeretetmonográfia. Aki írta, szereti a falut, a gyülekezetet, ahova Isten lelkésznek állította. Ezért ajánlotta a könyvet a hetvenöt vizsolyi reformátusnak. Ez a szeretet bújik meg a gondosan összegyűjtött adatok, az olvasmányosan megírt fejezetek mögött. A sorok mögül sugárzó érzés lendíti át az olvasót a néhol becsúszott, döcögős mondatokon.

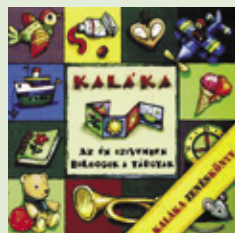
Szeretetmonográfia ez abban az értelemben is, hogy a Hernád Kiadó a tartalomhoz illő igényes belsőt és elegáns, önmagát kellező külsőt adott a kötetnek, amelynek példányait az egyházközségnek adományozta.

Kívánom az 1824-ben kelt vizsolyi folyamodványt idézve a szerzőnek és a kiadónak, lelkipásztornak és gyülekezetnek és nekünk olvasóknak, „hogy az már folyásba indult kinyílt szeretet közöttünk el ne aludjon” – mert ez lehet a megtartó erő.

A könyv (műbőr kötés, hollóházi porcelán díszítéssel) megvásárolható a vizsolyi református templomban és a parókián, vagy megrendelhető az egyházközség címén:

3888 VIZSOLY, Sz. János u. 123. Tel./Fax: (46) 387-187 E-mail: vizsolyref@psinet.hu Ára: 2.500 ft (számozott példány 4.000 ft)+postaköltség. A teljes összeg a Vizsolyi Református Gyülekezet támogatására szolgál.

CSBI

Nem kell feltétlenül holtfáradtnak lenni ahhoz, hogy az ember beessen egy jó kis mélyülésű bőrfotelbe (már ha van neki otthon ilyen), vagy leguggoljon bekötni a cipőfűzőjét, vagy esetleg hasra essen, hogy tápáskodás közben kelljen véletlenül elgondolkodnia azon: milyen más is lentről a világ! Más, magasabb perspektívát látni néha bizony nem (dülékeny) toronyházakból lehet, le kell ahhoz hajolni, és benézni feledőben hagyott gyermeki kicsinységünk ablakán; még ki tudja, tán az ajtón is beférünk.

A Kaláka „Zenéskönyv”- sorozatának harmadik darabja (illetve annak „zenés” része) nagyszerű módot nyújt minderre: a megénekelte dolgok (A-tól [asztal] Z-ig [félzokni], összesen 34 szám) a mondott „alsó” megközelítés élményét nyújtják, gyerekeknek ismert és üdvözölt, felnőttbereknek újra elsajátítható formában. A költők jókedvükben írt (gyermek[?])versikéit a közismert „hangon” és hangszerelésben szellemes, bájos, jópofa, naiv, itt-ott döcögős, de jóindulatú dalocskákká kerekítette a Gryllus-csapat, nagyoknak közelebbé idézve a messze ringó gyermekkort, viszont kisebbeknél felügyelt mennyiségben sem biztosan elúzva a retardációs kockázatot.

Szóval, az önbefordulással csak csínján, ki-ki saját (gyermeke) felelősségére.

(Kaláka: Az én szívemben boldogok a tárgyak, CD, Gryllus Kft., 1539 Budapest, Pf. 655, GCD 022 2001, www.biomusic.hu)

SzB

Az elmúlt közgyűlés óta az Egyházkerület Elnökségének részvétele és intézkedései egyházkerületünket érintő ügyekben

2003. június 30. Kerületi gyermek- és ifjúsági tábor Sárospatakon (első csoport)
2003. június 30. Miskolci lelkészek és a kerület elnökségének vacsorával egybekötött találkozása a Lévy József Református Gimnáziumban
2003. június 30. Országos kántorképző tanfolyam indult a Lévy József Gimnáziumban
2003. július 1. Lelkeszi Közösségvállalási Alap (LEKA) bizottsági ülése a székházban
2003. július 3-4. A társkerületek főgondnokainak találkozója a kerület főgondnokával a Lévy József Református Gimnáziumban
2003. július 4. Az elnökség látogatása a Sárospatakon üdülő ifjúságnál
2003. július 4. A Sárospataki Teológia Kari Tanácsának ülése
2003. július 6. A kerület püspökének vendégszolgálatára Gyulán
2003. július 7. Kerületi gyermek- és ifjúsági tábor Sárospatakon (második csoport)
2003. július 8. A kerület püspöke fogadja a megyei rendőrkapitányt és helyettesét a püspöki hivatalban
2003. július 9. Zsinat elnökségi tanácsülés
2003. július 10. A kerület püspökének előadása a Teológiai Tanárok Konferenciáján holland vendégek részvételével
2003. július 13. A kántorképző kórusa a Deszkatemplomban tartotta koncertjét
2003. július 17. A kerületi kántorképző záró hangversenye a székház dísztermében a kerület püspökének igazolatával
2003. július 19. Rendes kerületi közgyűlés
2003. július 24. A kerület püspöke kerekasztal beszélgetésen vett részt a Csillagpont Országos Református Ifjúsági találkozón
2003. július 26. A Böcsi Nőszövetség 10 éves évfordulóját ünnepelte
2003. július 27. A kerület püspöke részt vett a tiszaszaalkai újjáépült templom felszentelésén
2003. július 31. A püspöki hivatal munkatársainak látogatása a debreceni püspöki hivatalban
2003. július 31. MRETZS ülése Pápán
2003. augusztus 4. A Lelkeszegyesület Kárpát-medencei konferenciája Pécsen
2003. augusztus 5. Csomós János esperes temetése Szikszón
2003. augusztus 9. Címeravató ünnepség Hernádszentandrásán a kerület püspökének igazolatával
2003. augusztus 15. A püspöki hivatal munkatársainak látogatása Göncön „előrehozott újévi fogadás céljából” a püspök családjánál
2003. augusztus 17. Szilágyi Gábor beiktatása Szendrőn
2003. augusztus 19. Állami szociális otthon megnyitásán való részvétel a Kilián városrészben
2003. augusztus 19. Miskolc elesett hősei emlékművének leleplezése a kerület püspökének imaszolgálatával és a főgondnok jelenlétével
2003. augusztus 20. A kerület püspökének igazolatára az augusztus 20-ai városi ünnepségen a Diósgyőri Várban a főgondnok kíséretében
2003. augusztus 23. A Balatonszárszói „számvetés” konferencián való főjegyzői igazolat
2003. augusztus 23. Az elnökség Kolozsváron vett részt Dr. Tonk Sándor főgondok temetésén
2003. augusztus 26. „Egyházunk diakóniai tennivalói előretételekintéssel” a kerület püspökének előadása a DC Diakóniai szekciójában
2003. augusztus 29. A kerület püspöke tárgyal az Európa Rádió vezetésével
2003. augusztus 31. Az Enyedy Andor Református Általános Iskola névadó ünnepsége Mezőcsáton, a kerület püspökének igazolatával, főgondnoki köszöntővel
2003. augusztus 31. Lévy József Református Gimnázium évnemítő ünnepsége a Kossuth utcai templomban
2003. szeptember 2. Együttműködési szerződés aláírása a Miskolci Egyetem és a kerület elnöksége között
2003. szeptember 4. Máon igazgatótanács ülése
2003. szeptember 6. A Református Presbiteri Szövetség konferenciáján a lelkészi főjegyző szolgált
2003. szeptember 6. A kerület püspöke Gáncs Péter evangélikus püspök beiktatásán vett részt Békéscsabán
2003. szeptember 7. A kerület püspökének hálaadó igazolatára Gibárton
2003. szeptember 8. A sárospataki kollégium igazgatótanácsának ülése
2003. szeptember 12. Máon évnemítő a kerület főgondnokának köszöntésével
2003. szeptember 12. Farkas Zoltánné nagytiszteletű asszony temetése Sátoraljaújhelyen
2003. szeptember 13. Sárospataki teológia csendesnapja a főgondnok előadásával
2003. szeptember 13. Az Abaúji Egyházmegye rendkívüli esperes jelölő közgyűlése
2003. szeptember 14. A sárospataki teológia évnemítője
2003. szeptember 17. A Miskolc Diósgyőri Református Általános Iskola Igazgatótanácsának ülése
2003. szeptember 17. Zsinati Elnökségi Tanácsülés, Budapest
2003. szeptember 17. Az Egervölgyi Egyházmegye lelkészértekezlete Egerben
2003. szeptember 17. A Gazdasági Bizottság ülése
2003. szeptember 25. Sajtóelőadók országos konferenciája Budapest
2003. szeptember 26. Zsinati Elnökségi Tanácsülés, Budapest
2003. szeptember 27. Rákóczi Szabadságharc – Szathmáry Király György emlékünnepe – Hangács a Kerület Püspökének igazolatával
2003. szeptember 28. Lak – hálaadó istentisztelet templomfelújításért a kerület püspökének igazolatával és a főgondnok köszöntésével
2003. szeptember 29. A Missouri Egyesült Presbiteriánus Egyház küldötteinek Cecil Culverhouse lelképásztornak és Bruce Wilson Berry elnöknek találkozója az elnökséggel a kerületek testvérkapcsolatának erősítésére
2003. október 1. Horkai Barna lelképásztor temetése Sárospatakon
2003. október 1. Megbeszélés a sárospataki általános iskoláról a lelkészi hivatalban

2003. október 2. A kommunikációs bizottság ülése
2003. október 2. Engly Sándor lelképásztor doktori védése Kolozsváron a kerület püspökének és a Sárospataki Teológia delegációjának kíséretében
2003. október 2. Eredeti Rákóczi-dokumentumok a Tudományos Gyűjteményekben – Jubileumi kiállítás a sárospataki kollégiumban
2003. október 4. Sipos Vizaknai Gergely beiktatása Vizsolyban és „Vizsoly – A magyar Biblia bölcsője” című könyvének bemutatása
2003. október 6. Tárgyalás a Miskolci Likörgyár vezetőjével a mezőcsáti telekvásárlás ügyében
2003. október 6. Miskolci lelkészek és a kerület elnökségének vacsorával egybekötött találkozása a Lévay József Református Gimnáziumban
2003. október 8. Esperes – gondnoki értekezlet
2003. október 9. Tárgyalás a sárospataki önkormányzattal ingatlanrendezés ügyében
2003. október 11. Látogatás Rimaszombatban
2003. október 12. Egyházi kórusok találkozója a Miskolc Kossuth utcai templomban
2003. október 12. Hálaadó istentisztelet a kerület püspökének szolgálatával Nagyidán
2003. október 14. A Diósgyőri Óvoda és Általános Iskola Igazgatótanácsának ülése
2003. október 15. Missziói bizottsági ülés
2003. október 15. Lelkészszerkesztési tanácsadó bizottsági ülés
2003. október 15. Kárpát-medencei hivatalban lévő püspökök találkozója Tivadaron
2003. október 18. Az Abaúji Egyházmegye missziói napja, Hálaadó istentisztelet Abaújpáron a kerület püspökének igehirdetésével
2003. október 19. Geleji Katona Istvánra emlékezett D. dr. Csiha Kálmán ny. erdélyi püspök és dr. Nagy Károly gödöllői lelképásztor Gelejen
2003. október 20. LEKA bizottsági ülés
2003. október 24. Rendkívüli lelkészszerkesztelő egyházkerületi közgyűlés
2003. október 26. Protestáns kulturális est a budapesti Kongresszusi Központban a Kerület Főgondnokának részvételével
2003. október 26. Konc Gáll László beiktatása Aszalón
2003. október 27. Reformáció ünnepét előkészítő borsodi lelkészerkelezlet
2003. október 29. Reformáció ünnepét előkészítő abaúji lelkészerkelezlet
2003. október 29. A Sárospataki Kollégium Igazgatótanácsának ülése
2003. október 30. A Diósgyőri Általános Iskola műszaki átadás-átvétele a kerület főgondnokának jelenlétében
2003. október 30. A megtalált Vizsolyi Biblia átadása a Miskolci Rendőrkapitányságon
2003. október 31. Reformációi istentisztelet közvetítése a TV1-es csatornán Göncről, a kerület püspökének igazgálatával
2003. november 4. Sipos Etel Álmosnak a Biblia Szövetség országos elnökének látogatása a Kerület Püspökénél
2003. november 4. Az abaúji missziói csoport összejövetele a székházban Bodó Sára előadásával
2003. november 5. Az evangélikus egyház elnökségének és a református egyház püspökeinek találkozója Budapesten
2003. november 6. Ravasz Levente főosztályvezető (Miniszterelnöki Hivatal Egyházi ügyekkel kapcsolatos Főosztálya) látogatása a Püspöki Hivatalban
2003. november 7. Reformátusok a Közéletben Konferencián a kerület püspöke az igehirdetés szolgálatát végzi
2003. november 8. Az Abaúji Egyházmegye új esperesének, Baksy Máriának beiktatása Encsen
2003. november 12. Zsinat elnökségi tanácsülés Budapesten
2003. november 13. OTP Bank vezetőinek látogatása a kerület püspökénél
2003. november 13. Egyeztetés a Máon Szeretetotthon bővítésének a terveiről
2003. november 13. Megbeszélés a Missziói Központ híradástechnikai felszereléséről az Emission holland alapítvány-nal
2003. november 15. Egyházkerületi Ifjúsági Találkozó a székház nagytermében
2003. november 15. Megbeszélés a kárpátaljai küldöttséggel
2003. november 16. Istentisztelet Hevesen, ígét hirdet a kerület püspöke
2003. november 17. A Magyar Televízió Örömhír című műsorába felvételt készítés Vizsolyban
2003. november 17. Sárospataki megbeszélés az elnökség és az igazgatók tanácsa részvételével a kollégium jövőjéről
2003. november 19. LEKA bizottsági ülés
2003. November 20. Átány, megbeszélés iskolaindítás ügyében
2003. november 21. MERTZS Elnökségi ülés Budapesten
2003. november 22. A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának szalagavató ünnepsége
2003. november 25. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának Közgyűlése
2003. november 26. Zsinati tanácsülés
2003. november 27. A Zsinat III. ülése
2003. november 29. A Sárospataki Igazgatótanács ülése
2003. november 29. Konzultáció az Ökumenikus Chartáról Budapesten

Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszánineni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság: Barnóczki Anita, Bilkay Ruth, Füsti-Molnár Szilveszter,

Rácsok András, Rácsok Gabriella, Sinkóné Tóth Zsuzsanna

Egyházmegyei sajtóreferensek: Gombos Péter, dr. Kádár Zsolt, dr. Sándor Endre, Gazda István

Főmunkatárs: dr. Petrőczy Éva

Teljes nyomdai előkészítés: Füsti-Molnár Szilveszter, Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@freemail.hu

Nyomda: Szász & Társai Nyomda, 3526 Miskolc Szentpéteri kapu 5.

Példányonkénti önköltségi ár: 300 Ft; **Eladási ár: 150 Ft**